

Szlavónia

Tele el nem mesélt történetekkel

Ne az életed töltsd fel napokkal, hanem a napjaid élettél.

HORVÁTORSZÁG
Tele élettél

FEDEZD FEL A TE TÖRTÉNETED A horvatorszag.hr-en



Horvátország új élménye



FÉNYKÉP / ALEKSANDAR GOSPIĆ



FÉNYKÉP / MAJA DANICA PEČANIĆ



FÉNYKÉP / SAŠA JANIĆ



FÉNYKÉP / NINA ĐURĐEVIĆ



FÉNYKÉP / IVO BIOČINA

8**Szlavónia city break****22****Szlavónia gourmet**

- 24 *Tele ízekkel*
- 28 *Borkedvelők számára...*
- 35 *Sörkedvelőknek*

36**Fedezd fel Szlavóniát**

- 38 *UNESCO*
- 40 *Állami Lipicai Ménesgazdaság*
- 42 *Tele kastélyokkal*
- 46 *A régi városok titka*
- 49 *A kíváncsiaknak*

54**A természetben**

- 56 *Tele meglepetésekkel*
- 62 *Tele kreAktivitással*

68**Falun**

- 70 *Az élet szlavón módra*
- 72 *Szakrális örökség*

Szlavónia – Horvátország új élménye

Szlavóniát az ember mosolygva járja be! A szlávón emberek mosollyal az arcukon fogadják Önt és búcsúztatják. Ők egyszerűen ilyenek – hatalmas szívvel megáldott, ragyogó házigazdák. Vendégszeretetük mágikus. Otthon fogja érezni magát. Minden utazás Szlavóniába egy hazatérés, a barátokhoz és a családhoz.

Kastélyok, múzeumok, erődök, rendkívüli szakrális örökség, környezetbe simuló építészet, viharos történelem, amelyben egymást váltották a hódítók és a szokások, a hagyományok gazdag öröksége...; az utazás valódi felfedzéssé válik. A folyók partja a legvonzóbb szlavóniai sétány, a kulturális örökség izgalommal tölti el, a gazdag természet pedig meghihlet.

Szlavóniát már régen felfedezték a vadászok és halászok, szeretik a kerékpárosok, az utóbbi időben pedig egyre vonzóbb kemping úti céllá is vált. Akik az aktív pihenést részesítik előnyben, élvezni fogják a sétákat, hegymászást, szabadmászást, siklóernyőzést, lovaglást, repülést, madárlest... A gyönyörű erdők és a Kopácsi-rét Természetvédelmi Park, Valamint a Papuki Természetvédelmi Park, amely UNESCO geo park is egyben, tökéletes helyek a lazításhoz és a természettel való összefonódáshoz.

Szlavóniában a legízletesebb, sok-sok szeretettel készült étellek kínálják Önt, és az ételt e vidéken úgy fogja élvezni, mint sehol másutt. Mindent meg akar majd kóstolni. Még a legerősebb jelleműek is nehezen fognak ellenállni a kulennek, a szaláminak (kulenova seka), a tepertőnek, kolbásznak, halászlének, čobanacnak, a csíptetett pontynak (šaran u rašljama), pogácsának, különféle édességeknek, kiváló méznek és illatos pálinkáknak.

A borok itt egy külön történet! Az illatos traminik, kiváló olaszrizlingek, zöldszilvánik, a legjobb horvát kékfrankosok, ellenállhatatlan gyümölcsborok, attraktív borutak, a legdíjazottabb borászatok és legrégibb pincék még egy okkal több arra, hogy ellátogasson e vidékre.

Szlavónia remek választás mind a négy évszakban, a nyári hónapokban pedig tökéletes úticél a szárazföldön és a tengerparton való nyaralás kombinálására, mert Horvátországban valahogy minden közel van, egy karnyújtásnyira.

Szlavóniában nehéz meghatározni a határokat, nem lehet tudni, hol végződnek a városok és kezdődnek a falvak, itt erdők, síkságok és folyók váltják egymást. Nyugaton összeolvad a Drávamentével, keleten pedig Baranyával és Szerémséggel. Szigorúan földrajzi szempontból nézve, Pitomača járás területe a Drávamentéhez tartozik. Bár első ránézésre úgy tűnhet, hogy nincs különbség, a drávamenti-ek azonnal kijavítják Önt és azt mondják, ők nem szlavóniaiak. Ha figyelmesebben fülel, hallhatja, hogy ők kaj nyelvjárásban beszélnek és ápolják régiójuk hagyományait, szokásait.

A baranyaiakkal és szerémségiekkel egy kicsit nehezebb dolga lesz. A szlávónokra jellemző, što nyelvjárással beszélnek. Hagymányaik, életmódjuk, szokásaik, eno-gasztronómiai kínálatuk csak árnyalatokban tér el, úgyhogy itt csak a földrajz segíthet. Ha “beguglizza”, megtudhatja, hogy a Baranyai-régiót a Dráva és a Duna határolja. Ha ellátogat Eszékre, ott azt mondják majd Önnek, hogy a határ a Dráva-híd. Baranya titokzatos szépségével, mocsaras területeivel, holtágaival, erdeivel, hagyományos falvaival, a baranyai borokkal, valamint a gasztronómia gazdagságára ható multikulturalizmusával hódítja meg Önt.

A Szerémség esetében a földrajz sem segít, mivel a határt nem határozták meg egészen pontosan. Vukovárban azt mondják, hogy az a Vuka-folyó dunai torkolatánál van, kb. a város felénél. Az aszfalton, az elképzelt határvonal helyén, a vukováriak egyik oldalra odaírták: Szlavónia, a másikra: Szerémség. A tévedés nem lehetséges, amikor átmegy a Vuka-folyó felett átívelő hídon, Ön Szerémségbe ér, amely a gazdag étkeken és világszerte ismert borokon kívül a Fruška Gora feledhetetlen tájképeivel is lenyűgözi Önt, amelynek borteremő lejtői a Duna felé lejtjenek.

E rövid földrajzi oktatástól függetlenül, itt Ön is elfeledkezik a határokról! Szlavónia lelazít, megszabadít a stressztől és a pihenés egy új dimenzióját kínálja. Itt az ideje, hogy felfedezze szépségeit, itt az ideje Horvátország új módon történő megélésének. //



Tele szépséggel





1

Virovitica (Verőce) – Schubert-pirosban és -kékben

A szerelem hídja, a zenehíd, a tükörhíd, a gimnáziumi híd, a portálhíd, amely összeköti a város modern és óvárosi részét – sehol sem talál ekkora számú eredeti hidat, mint a verőcei Városi Parkban. A Zágrábi Építészeti Kar hallgatói tervezték őket, ez a szokatlan városi élmény pedig csak kihangsúlyozza a városközpontban található park szépségét. A park központi épülete a felújított barokk Pejačević-kastély, a 19. század elejéről. Bár versenytársai az Első Horvát Takarékpénztár, az évszázados gimnázium, a kolostor és a Szent Rókus templom, a ferences rendi barokk képviselője, a verőceiek gondolkodás nélkül azt mondják, hogy a Pejačević-kastély a legszebb épület a városban. Ma a Városi Múzeum kapott helyet benne, amelynek gyökerei, a Városi Könyvtárhoz hasonlóan, a középkorba nyúlnak, valamint az ismert Zeneiskola és a Verőcei Színház, a város kulturális életének központja.



2

3



*Mindenki számára valami – így lehetne három szóban
leírni Verőcét. Egy kis kultúra, egy kis művészet,
egy kis szórakozás és elragadó természet, és mindez
egy karnyújtásnyira.*

Azon kívül, hogy színészi és zenei tehetséggel megáldottak, a verőceiek pontosan tudják, melyik is a subertkék és -piros árnyalat. E színekben pompáznak a geometrikus alakzatok a sétány mellett húzódó épületek homlokzatán, amely sétány a verőcei születésű Schubert Edit nevét viseli, aki a horvát avantgard első számú női képviselője volt.



4

5



Verőce szereti a vonatokat is, ezt igazolja a szokatlan kiállítás is a Vasútállomáson, ahol a világ minden tájáról több mint 3500 vonatmodell van kiállítva, a gőzösöktől az intercity vonatokig, és ami még érdekesebb, mindezen szerelvények üzemkész, meghajtható állapotban vannak.

A bortermő dombok, a Verőcei halastavak kirándulóhely, a Bilogora erdős lejtői, a gyönyörű Dráva-folyó, a legedesebb méz és a legfinomabb paprika... - számtalan okot talál arra, hogy ellátogasson Verőcére. //

6



1 Ferences kolostor és a Szent Rókus templom, Virovitica (Verőce) | IGOR ŠELER | 2 Edit Schubert sétány, Virovitica (Verőce) | 3 Pejačević-kastély, Virovitica (Verőce) | SAŠA PJANIĆ
4 Ferragosto Jam, Orahovica | SAŠA PJANIĆ | 5 Janković-kastély, Suhopolje | SAŠA PJANIĆ | 6 Erőd, Slavonski Brod | IVO BIOČINA

Slavonski Brod (Bród) – a valaha volt legszebb szerelmi történet

Slavonski Brodban minden út Stari Brodba vezet. A brodiak így hívják a városközpontot, mely három utcából áll – a Starčevićeva, Mesićeva utcákból és a Száva-parton található Sétányból (Šetalište uz Savu), amely a legkedveltebb brodi sétány is egyben. A sétányhoz Szlavónia leghosszabb korzója vezet, az Ivana Brlić Mažuranić tér, amelynek központi eleme a legszebb horvát mesék híres szerzőjéről készült műemlék, akiről a tér a nevét kapta. Ivana a 18. születésnapján érkezett Brodba, a ház alapjain pedig, amelyben élt, egy modern neoklasszicista egy-szintes épület áll, amelyben ma a Brlić-ház értelmező központjának ad otthont.



7 Brlić-ház értelmező központjának, Slavonski Brod | PRIREDBA STUDIO

Egyik legismertebb hőse – Potjeh, a Száva mentén húzódó sétányon, egy kis padon ül. Hátizsákkal a hátán, maga elé révedve, egyszerűen szelfire csábít.

Slavonski Brodban nem csak a leghosszabb korzó, de a legnagyobb templom is található Szlavóniában. A Szentháromság »



Az ismert horvát költő, Dragutin Tadijanović emlékháza, a Tamburamúzeum, a Ružić Galéria, a Turisztikai - Ipari Park az ismert Đuro Đaković gyár vonataival és járműveivel – Slavonski Brod tele van meglepetésekkel.

templom a barokk ferences kolostor kereteiben található, amely kolostor régi könyvek és ősnymtatványok gazdag gyűjteményével rendelkezik. Ebből a városból nem mehet el anélkül, hogy meglátogatná az Erődöt (Tvrđava), a legmagasabb kategóriába tartozó, lenyűgöző műemléket, a barokk erődépítészet monumentális példányát, a Száva mellett húzódó termékeny síkságon. Azt, hogy már a római Marsuniában is létezett az erődítmény, igazolja egy római katona i.sz. 71. évből származó diplomája. Az egykori római-kori település helyén egy modern szlavón város épült, amelyet Brod néven 1244-ben említenek először, mint olyan települést, amely azon a helyen jött létre, ahol a legkönnyebb átszelni a Szávát.



Požega (Pozsega) – szlavón Athénnek nevezték

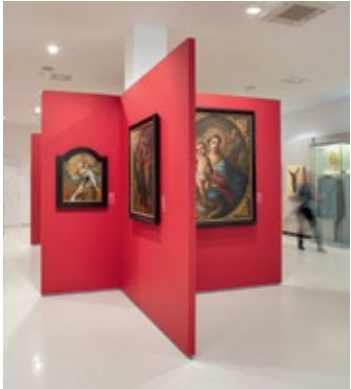
Hogy Szlavónia nem csak egy tágas síkság, felfedezheti Požegában, a városban, amely egy hegység közepén található egyetlen darabka síkságon jött létre. Az, hogy Požegát már 1227-ben említik, a város hosszú történelméről tanúskodik, gazdasági és kulturális jelensége miatt pedig a 19. században szlavóniai Athénnek is nevezték.

A pozsegai zöld parkokat, sportpályákat és városi uszodákat, a rendezett kerékpáros és gyalogos ösvényeket legjobban a fiatalok szeretik, és azok, akik fiatalnak érzik magukat, a városban pedig különösen augusztus végén – szeptember elején vidám az élet.

A városközponttól a Sokolovac-hegyig a Pozsegai-hegységben a másfél kilométer hosszú “Sokol-ösvény” vezet, amely ideális a

1 Brlić-bázis értelmező központjának, Slavonski Brod / PRIREDBA STUDIO | 2 Ivana Brlić Mažuranić emlékmű, Slavonski Brod / NINA ĐURĐEVIĆ | 3 Ferences kolostor, Cernik / FILIP BEUSAN | 4 Korzó, Slavonski Brod / ALEN VRLAČIĆ | 5 A ferences kolostor Múzeuma, Cernik / FILIP BEUSAN | 6 Gjuró Pílar Kiállítás, Slavonski Brod / FILIP BEUSAN | 7 Szentháromság-tér, Požega / IVO BIOČINA | 8 Szentháromság-szobor, Požega / SERGIO GOBBO | 9 Avilai Szent Teréz székesegyház, Požega / TZ PSŽ (Pozsega-Szlavónia Megye Idegenforgalmi Közössége) | 10 Avilai Szent Teréz székesegyház, Požega / SINIŠA UŠTULICA | 11 Sokolovac, Požega / NINA ĐURĐEVIĆ





1



2



3



4

Požega barokkstilusú városközpontjában élvezheti sétáját a Szentháromság tértől, a Városi múzeumon, a Požeška kuća Látogatóközponton, Szent Lélek templomon, a 13. századból származó freskókat rejtő Szent Lőrinc templomon és

a több mint 300 évvel ezelőtt alapított Gimnáziumon át az Ávilai Szent Terézről elnevezet székesegyházig és azonos nevet viselő városi térig, amelyen a gazdag szakrális hagyatékkal rendelkező Požegai Püspökség Egyházmegyei múzeuma található. //

6



1 Pozsegai püspökség Egyházmegyei Múzeuma / SINIŠA UŠTULICA | 2 Pozsegai püspökség Kincstára / SINIŠA UŠTULICA | 3, 4 Aurea fest, Požega / KRUME IVANOVSKI
5 Szent Péter székesegyház, Đakovo / FILIP BEUSAN | 6 Szent Péter székesegyház, Đakovo / IVO BIOČINA | 7 Đakovački vezovi folklórfesztivál / IVO BIOČINA

sétáló és szabadidős tevékenységet végző emberek számára. Nevét egy helyi hősről, fra Luka Ibrišimović Sokol ferencesről kapta, aki a pozsegaikkal még 1688-ban felszabadította a várost az oszmán uralom alól. A Pozsegai várat (Požeški burg) a törökök több mint 150 évig uralták, és bár már régóta nem létezik, a városnak e részét, ahol ma a park és a Strossmayer sétány található, a pozsegaik ma is Óvárosnak (Stari grad) hívják. Itt a “Szerelmesek promenádja” is, mintegy tíz padocskával, és a híres pozsegai párokról szóló történetekkel, de a szerelem univerzális üzenetével is, így ez ideális hely egy szerelmes szelfi elkészítéséhez.

A pozsegai vidék számos történetéhez és legendájához adjuk hozzá a pestisoszlopot, a Szentháromság-nak szentelt fogadalmi emlékművet a város központjában, amelyet a városlakók az után emeltek, miután a 18. század végén a pestis közel 800 áldozatot szedett a városban. Építőmesterét, az ismert Gabrijel Granicit kettőezer darab tojással és 300 forinttal fizették ki, és állítólag épp ez a sok tojás szolgált kötőanyagként az emlékmű építéséhez.

Đakovo (Diakovár) – Strossmayer püspök életműve



5

Róma után a legnagyobb templomtér Szlavóniában, mégpedig Đakovoban található, amely Josip Juraj Strossmayer életműve. Ma ez a város a 19. századi horvát kultúra kapitális műve, az ismert szlavón vendégszeretet, az autochton konyha és a kiváló borok pedig egy okkal több arra, hogy ellátogasson a városba.

Ha a gyakovóiakat kérdezzük, a Szent Péter székesegyház a legszebb a világon. És hogy itt nem csak a szubjektív megítélésről van szó, megerősítette XXIII János pápa is, amikor azt mondta, hogy Velencétől Isztambulig nincs szebb nála. Miután megnézte a székesegyházat, a Püspöki Palotát, a Káptalan kúriát, a Strossmayer fasort,

a Papnevelvét, a Mindenszentek templomot, amely valaha Ibrahim pasa dzsámija volt, a régi templomfalakat, az óvárost és az Állami Lipicai Ménest, pihenjen meg valamelyik gyakovói étteremben egy pohár, a bortermő Trnava vidékről származó misebor mellett.

Đakovóban a kedvelt szelfizőhely a Strossmayer parkban található titokzatos kő. Egyesek azt állítják, hogy ez egy meteorit, mások azt, hogy a püspök helyeztette el a parkban, megint mások pedig, hogy valaki jó viccet csinált. Bár-hogy is legyen, a kő a város egyik szimbólumává vált. Nyomában pedig ott van a tamburazenekar legnagyobb hangszere, a nagybőgőt ábrázoló emlékmű.

Nem lehet tudni, hogy ez csak egy legenda-e, de Đakovoban ma is keringenek a földalatti alagutakról szóló történetek. Egyesek azt állítják, hogy Ibrahim pasa építtette őket, míg mások Strossmayert részesítik előnyben.

Đakovo egyedi Zsidó temetőjéről is ismert, ahová a Második világháború korabeli gyűjtőtábor több mint 570 áldozatát temették. Neveiket ma nem is ismernénk, ha nem lett volna Stjepan Kolb sírásó, aki, ahelyett, hogy tömegsírba tette volna, titokban egyesével hantolta őket, feljegyzéseiben pedig megmaradtak a rajzok a sírok elhelyezkedésével és az elhantoltak névsorával. //



7



1

Osijek (Eszék) – a szlavón főváros

Egykor Közép-Európa legmodernebb katonai erődjé, amely valójában soha nem töltötte be katonai rendeltetését, az eszéki Tvrda (Vár) ma múzeumairól és galériáiról,

nagyszerű éjszakai életéről, hangulatos kávézóiról, a hazai kézműves sörök kiváló választékát kínáló pubjairól, éttermeiről, szállodáiról és érdekes történeti háttérrel

3



2

rendelkező panzióiról ismert. Eszék óvárosát nap mint nap turistacsoportok látogatják idegenvezető kíséretében, akik gyönyörködnek a színes barokk házakban és isszák a múltból eredő érdekes történeteket.

Eszék Horvátország legtöbb zölddel és zöld felülettel rendelkező városa. A város területén 17 park található, összesen 394 ezer négyzetméternyi területen, a IV Petar Krešimir király park és a Tomislav király fasor pedig a parképítészet

emlékművei. Mellettük halad el az Európai sugárút, ahol Délkelet-Európa leghosszabb szecessziós épület-sora található.

A Dráva-folyón átívelő gyalogos függőhíd mellett, amelyet még sokan eredeti nevén, Ifjúság hídnak neveznek, Eszék legimpozánsabb jelképe a Szent Péter és Pál plébániatemplom 90 méter magas tornya. Bár valójában a Diakovári-Eszéki Érsekség konkatedrálisáról van szó, az eszékiek egyszerűen

székesegyháznak, katedrálisnak hívják. A 19. század végén épült Josip Juraj Strossmayer püspök kezdeményezésére, neogótikus stílusával pedig a diakovári székes-egyházra emlékeztet.

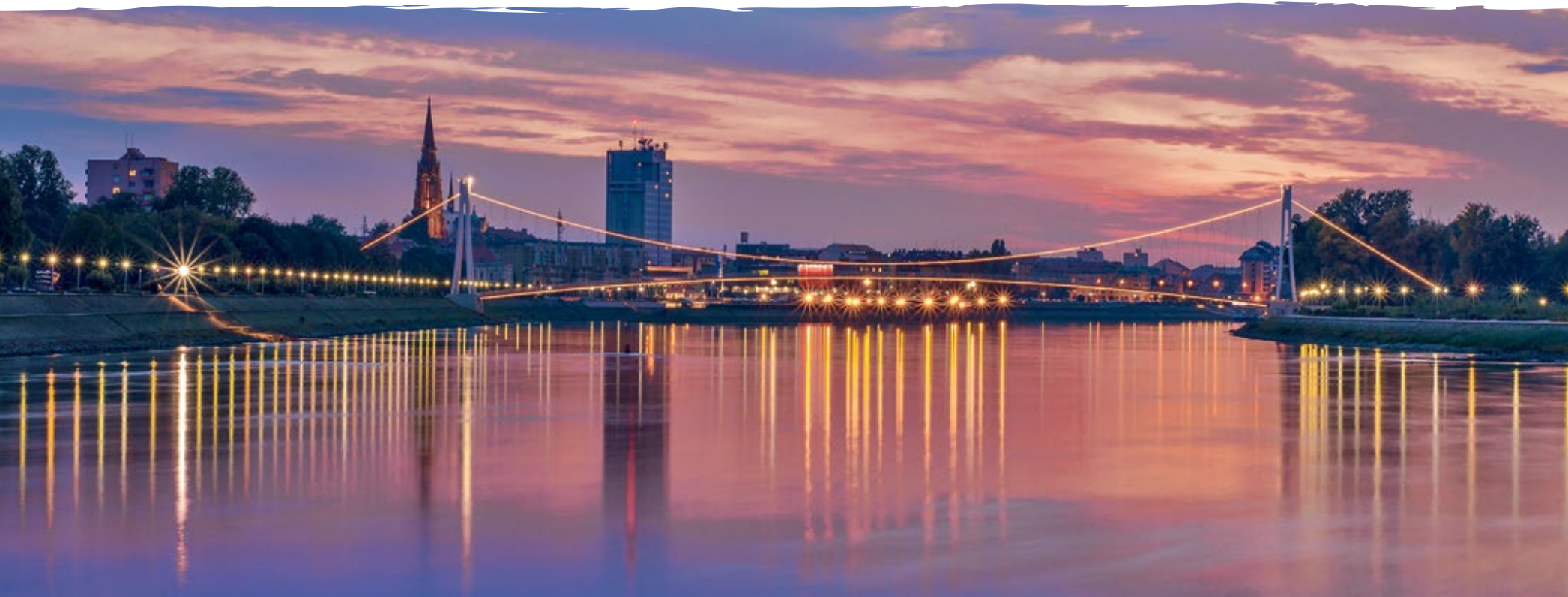
Az európai kulturális örökség kihagyhatatlan része az ismert eszéki villamos, amely már 1884 óta közlekedik, valamint az eszéki Szent Anna sírkert, amelyet az Európa Jelentős Sírkertjei Egyesület a fontos kulturális műemlékek közé sorolt.

6



7

1 Bor- és Művészeti Est, Osijek (Eszék), Osijek | LUX PRODUKCIJA BY MARKO BANIĆ | 2 Eszéki villamos | MATIJA ŠČULAC | 3 Erőd (Tvrda), Osijek (Eszék) | IGOR ŠELER
4 Gyalogoshíd, Osijek | 5 Advent Eszéken | JULIEN DUVAL | 6 Szent Péter és Pál konkatedrális, Osijek (Eszék) | MATIJA ŠČULAC | 7 Európai sugárút, Osijek (Eszék) | FILIP BEUSAN



4

Mint egyetemi város, és Horvátország negyedik legnagyobb városa, **Eszék kihagyhatatlan úti cél, ha Szlavóniába utazik.** Úgy is ismert, mint a Város a Dráván, a folyó melletti séta pedig egyszerűen kihagyhatatlan.

5





1

Vinkovci (Vinkovce)

– nyolcezer évnél is hosszabb lét

Az első pillantásra nyugodt szlavón város mögött a rock és képregény kultúrában hosszú hagyományokkal rendelkező, kreatív városi színtér rejtőzik. A mai Vinkovci területén az élet hihetetlenül régóta, már nyolcezer éve létezik, így Európa legrégebbi városának is hívják. Itt találták meg az Oriont, az első indoeurópai naptárt, a fejszeöntéshez használt kettős öntőformákat, a hetedik századbeli

szlavón hamvasztásos temetkezési sírhelyeket, a kicsit későbbi fehér-hegyi (bjelobrdska) kultúra maradványait, középkori településsel... Két római császár is itt született – Valentinianus és Valens, valamint itt élt két kora keresztény kori szent is – Eusebius és Polion, az Oszmán Birodalom idejéből pedig megmaradt a katonai határőrvidék különleges barokk stílusa.

A Városi Múzeum épülete sokak szerint a legszebb vinkovcii barokk műemlék. Itt, a város legszűkebb értelemben vett központjában, körülöleli Önt a Gimnázium, a szecessziós Brodi katonai határőrvidéki vagyonszövetség épülete, valamint Georgević doktor háza, amelyben ma az idegenforgalmi hivatal található.

Sétáljon egyet az egyik legszebb városi sétányon, a Bosut (Báza)-folyó mellett. A sétány a központtól a régi Krnjašig, a sokác utcáig vezet, ahol az ismert horvát író, Ivan Kozarac háza található. Az ő tiltott szerelméről Marija Kozarac iránt Vinkovciban még ma is beszélnek. A vinkovcii Rómeó és Júlia emlékműve az író régi háza előtt egy tökéletes szelfi pont.



2



3



7

Érezze át a város ritmusát az Orion, az első, a Vinkovci feletti csillagos égboltot ábrázoló indoeurópai naptár motívumaival kirakott Korzón található számos kávézó egyikében.

1 Sétány a Bosut partján, Vinkovci (Vinkovce) / MIRJANA PJEVAC | 2 Marija és Ivan Kozarac emlékmű, Vinkovci (Vinkovce) / FILIP BEUSAN
3 Orion a Korzón, Vinkovci (Vinkovce) / MATIJA ŠČULAC | 4 Ivan Kozarac szülőháza, Vinkovci (Vinkovce) / FILIP BEUSAN | 5 Vinkovcei Városi Múzeum / FILIP BEUSAN
6 Advent, Vinkovci (Vinkovce) / JULIEN DUVAL | 7 Park, Vinkovci (Vinkovce) / DRAŽEN BOTA | 8 Római napok, Vinkovci (Vinkovce) / TZG VINKOVCI (Vinkovce Város Idegenforgalmi Közössége)



8
9



9 Vinkovačke jeseni folklórfesztivál / IVO PERVAN

A Bosut mellett sétálva eljut a Ptice (Madarak) szoborig, melynek szerzője Dina Merhav, egy világhírű művész, aki valaha Vinkovciban élt. A Kunjevci erdő, a Nagy park, a Prkos, az Archeológiai park és a Sopot kirándulóhely hat sopoti házzal, a vinkovcii emberek kedvelt kirándulóhelyei és zöld oázisai, a várost és környékét pedig behálózák a piros, sárga és kék kerékpárutak, amelyek a Bosuton található hídtól indulnak. //

6





1

Vukovar (Vukovár)

– a Duna és a Vuka mellett



2

A ferences rendház és a Szent Fülöp és Jakab templom, mindjárt mellette a vukovári gimnázium, majd a Duna parti sétányon a postakocsi-állomás és a Magisztrátus épülete, majd a valamikori Grand Hotel, vagy, ahogy még nevezik, Munkásotthon, egy kicsit távolabb az Eltz kastély, ahol a Városi Múzeum kapott helyet, szemközt pedig a Szerémség palota a 18. századból, Vukovár-Szerémség megye székhelye – Vukovár védett barokk központja egyszerűen sétára csábít.

Vukovar-Vučedol-Ilok egy úti cél, amely a Duna folyását követi lefelé, telis tele **kastélyokkal, múzeumokkal, helyi építészeti emlékekkel és kiváló eno-gasztromóniai élményekkel.** Szépségéről tanúskodik a 2016/2017. évben elnyert EDEN – Kiváló Európai Célállomás díj.



3



4

1 Vukovár / MATIJA ŠČULAC | 2 Ferences kolostor, Vukovár / FILIP BEUSAN | 3 Városi Múzeum, Vukovár / FILIP BEUSAN | 4 Vukovár, panoráma / SAŠA PJANIĆ
5 Vukovar Film Festival / DARIO NJAVRO | 6 Vučedoli Kultúra Múzeuma / MIROSLAV ŠLAFAUZER | 7 Emlékkereszt a Vuka-folyó dunai torkolatánál / MATIJA ŠČULAC
8 Emléktemető, Vukovár / MATIJA ŠČULAC | 9 Vučedoli Kultúra Múzeuma / MARKO VRDOJAK | 10 Vučedoli Kultúra Múzeuma / LUCIJA ŽUPANČIĆ

5



6



Szépségében gyönyörködve nehéz elképzelni, hogy a múlt század végén a Honvédő háborúban porig rombolták. A horvát történelem e legnehezebb pillanatairól a Vukovári nokturno tanúskodik, a szomorú tematikus út, amely egyesíti a Vukovári 1991-es kórházat, az Ovčarát: az Emlékházat és Tömegsirt, a Honvédő háború áldozatainak Emlékmű temetőjét, a Központi keresztet a Vuka dunai torkolatánál, és a Honvédő Háború Emlékközpontját a vukovári laktanyában.

Az élet Vukováron, a Dunán és Vukán való élet. A folyók partjai a legszebb sétányok, így a panoráma-hajón, vagy csónakon való utazás a Dunán különleges élmény. Egy séta az Adica Parkerdőig jó választás a természet és az aktív pihenés kedvelőinek, a Nobel-díjas Lavoslav Ružička szülőházában pedig, egy hologramnak köszönhetően, személyesen is megismerheti e híres kémikust, a kávézókbán és éttermekben pedig megélheti a városi hangulatot, vendégszeretetet és lezser életstílust.

7



8

Mindössze néhány kilométerre lefelé a Dunán, az eneolitikum legjelentősebb lelőhelyén ne hagyja ki a Vučedoli Kultúra Múzeumát, melyeket a vučedoli embereknek szenteltek, akik erőteljes hatással voltak 13 európai országra. Ebből az időből származik a vučedoli gálamb és kiscsizma, a kerámiagyártás remekművei, amelyek az 1968-ban épült Víztorony mellett a város legjellemzőbb szimbólumai. //

9



10



Tele ízekkel

Kulen – szlavóniai gasztro ikon



1

Őfelsége a kulen, a legkere-
settebb szlavóniai finomság. Ezt a
kiváló minőségű terméket füstön
szárítják, védett recept alapján
készítik, a legkiválóbb aprított
sertéshúsokból, melyeket meg-
tisztítottak a zsíros részekről és a
kötőszövetektől. Fokhagymát, sót,
esetleg borsot adnak hozzá, vala-
mint elmaradhatatlan alkotórésze
a pirospaprika. Csak az édesnemes
és csípős paprika megfelelő ará-
nya adja meg a kívánt csípősséget.
Egyesek úgy tartják, hogy a kulen
készítésre szánt húst a legjobb

kézzel felaprítani, míg mások azt
mondják, hogy a legjobb minőségű
húsrészeket kézzel kell aprítani az
ízhez, a többit pedig le kell darálni,
a jobb állag eléréséhez.

Bár a recept első látásra na-
gyon egyszerű, a csúcsminőségű
kulent nem könnyű elkészíteni, és
erre csak kevés mester képes. Kü-
lönösen finom a szlavóniai fekete
sertésből készült kulen, régen szin-
te minden szlavóniai gazdaság tar-
tott ilyen sertéseket. Az avatottak
azt állítják, hogy e sertés húsnak
minőségében rendkívül fontos sze-
repet játszik a táplálkozás, így ma is
szabadon engedik őket a szlavóniai
síkságokon és erdőkben, hogy él-
vezzék kedvenc csemegéjüket – a
szlavóniai tölgy makkját.

Lehetetlen úgy távozni
Szlavóniából, hogy nem kóstolta
meg a kulent. Bármikor fogyasz-
tható – étkezés előtt, étkezés után,
reggelire, ebédre, vagy vacsorára,



3

1, 2 *Budrovci* / IVO BIOČINA | 3 *Tepertő* / MAJA DANICA PEČANIĆ | 4 *Szlovón asztal* / SINIŠA UŠTULICA | 5 *Kulen* / IVO BIOČINA | 6 *Bográcsok* / DENIS DESPOT
7, 8, 10 *Karanac* / IVO BIOČINA | 9 *Čobanac* / SAŠA PJANIĆ

uzsonnaként, önállóan, tepertővel,
füstölt szalonnával, sonkával, disz-
nósajttal, szalámmal, tehéntejből
és kecsketejből készült sajttal, kü-
lönféle változatokban, ha az ember
éhes, és akkor is, ha nem... Az elne-
vezése néhol kulen, másutt kulin,
néhol szlavóniai, másutt baranyai
– mindegy. Vékonyan felszeletelve,
fatányéron felszolgálva, egyszerűen
ellenállhatatlan.

Azt kérdezi, miben rejlik a
szlavón gasztronómia titka? Az
ételekben és receptekben megőrzött
eredetiségben, a nagyon rövid útban
a mezőtől az asztalig – és, természe-
tesen, a messze földön híres szlavón
vendégszeretben. És ne feledje,
Szlavóniában minden étkezés egy
pohárka illatos pálinkával kezdődik,
és a szlavóniai borvidékekről szár-
mazó kiváló borral zárul. //

**A halászlén kívül Szlavóniában fogyaszthat grillezett
pisztrángot, harcsapörköltet, csíptetett pontyot, süllőt,
vagy füstölt halat is, minden év augusztusában pedig
a hagyományos, három napos “Davori halászesetek”
rendezvényen mintegy öt tonna halat szolgálnak fel.**

Halászlé (fiš), čobanac...

Ha ételről van szó, a szl-
avóniaiak mindössze két dologtól
tartanak – hogy nem lesz elég étel
és hogy a halászlé nem elég csípős.
Természetesen mindkét esetben

tévednek, hiszen még soha nem
történt meg, hogy valaki Horvát-
ország e részéből éhesen távozzon,
vagy, hogy ne emlékezzen éberen az
első evőkanál elfogyasztott halász-
lére. Itt pedig – tetszik, nem tetszik
– a halászlét egyszerűen meg kell
kóstolni. Mindenféle változatokban
kínálják, a legcsípősebbtől az eny-
hébbig, a hagyományos baranyaitól
a legmodernebbig, mint a szálla
nélküli halászlé, amely Ilokból (Új-
lak) áterjedt Požegába (Pozsega)
is, de mindig friss folyami halból
készül, amelyet bográcsban főznek,
sok szeretettel és szenvedéllyel, és
őrölt pirospaprikával.

A legjobb mesterek azt mond-
ják, a jó halászlé titka az ízek har-
móniájában rejlik. Ennek a bogrács-
ban főtt specialitásnak mérsékelt
sósak, mérsékelt sűrűnek és
mérsékelt csípősnek kell lennie.
Amikor pedig a csípősségről beszél-
ünk, a mérsékelt nagyon rugalmas
fogalom, főleg Baranyában, amely-
nek a halászlé a védjegye és a ma-
gyar nemzeti kisebbséghez kapco-
lódik, amely a halászlé legfontosabb
összetevője – az őrölt pirospaprika
– termelőjeként ismert.

Ahogy a halászlét, a čobana-
cot is Szlavónia minden szegletében
készítik, mind a négy évszakban, és
szinte minden szlavóniai étterem
kínálatában szerepel. Nyílt tűzön,
bográcsban rotyogatják, legalább
három órán át, és minden szlavó-
niai településnek megvan a saját
receptje, vagy saját titkos hozzáva-
lója. Különféle húsok, sok zöldség,
a kihagyhatatlan őrölt pirospaprika,
szlavóniai bor, és már meg is szüle-
tett a specialitás, amely után mind a
tíz ujját megnyalja. >>



5



8



4



9



10



Szlavóniában elcsábítja Önt a frissen sült kenyér, és az izletes zsíros pogácsa illata, amelyet a gumanok egyszerűen imádnak, de nem tudnak nekik ellenállni azok sem, akik egyébként odafigyelnek a vonalaikra. Ugyanez a helyzet a mindenféle formájú és nagyságú édességgel is – a madártejtől, lekváros barátfületől, lángostól, fánktól és rétestől kezdve a hájas süteményig, diós, mákos rétesig... a gasztro élvezeteknek se vége se hossza. //

Itt nem nehéz ingyencnek lenni

A **multikulturalizmus** és a gazdag történelem Horvátország e részén nem csak a szokásokra és az életmódra nyomták rá bélyegüket, hanem az eno-gasztronómiai kínálat sokszínűségére is. Az évszázadok során valaki valamit elvett, más pedig valamit hozzáadott, és így a magyar, német és orientális ételekből eredeti szlavóniai specialitások születtek.

Kétféle hús, füstölt szalonna, hagyma és paprika sertés fátýolhájban nyárson sütvé, barátkozás a nyílt tűz és egy pohár kiváló bor mellett – megfizethetetlen ingyenc élmény! A pozsegai szőlőskerti csevapról (vinogradarski čevap) van szó, a húskészítés orientális

hatásának és a nyárson sütésnek a szokatlan kombinációjáról, amely a pozsegai szőlősgazdák és borászok hagyományos ételévé vált.

Talán nem eredetileg, de a töltött káposzta (sarma) is a szlavónok kedvelt eledele. Semminek



nincs jobb illata, mint a főtt töltött káposztának, állítják ezen étel kedvelői. Valaha a szlavóniai falvakban csak füstölt szárított serteshúsból készítették, kivéve a disznóölés idejét, mivel akkor friss hús is bőségesen rendelkezésre állt. Nagypénteken hagyományosan böjti töltött káposzta készült, aprított tökmagból, amely ma is szerepel az “Arany Szlavónia Ízei” (“Okusi zlatne Slavonske”) című projekt által ajánlott ételkínálatban, ami az autochton konyhával rendelkező pozsegai és pakraci vidék ingyenc ételeinek jelölésére szolgál.

Hasonló jelölést – “A Száva menti Határörvidék Ízei” (“Okusi Graničarskog Posavlja”) – tizenöt étterem visel Slavonski Brodban és környékén, míg Horvátország keleti részén az autochton konyhát “Szerémség és Szlavónia Ízei” (“Okusi Srijema i Slavonije”) márkanév alatt kínálják. Az igazi ingyencnek nem kerülük ki Baranyát, és Kopačevo (Kopács), Zmajevac (Vörösmart),

Vardarac (Várdaróc), Suza (Csúza) és Karanac (Karancs) gasztronómiai kínálatát. A pitomačai (Pitomačsa) területen felfedezheti a Dráva menti hagyományos konyha szépségeit, a csalános kenyértől kezdve

a Drávából frissen kifogott halig. Križnica, a szokatlan szépség váratlan szigete, meglepi Önt, asztalán a Dráva kínálatával, a papuki vidéken pedig az erdő gyümölcseivel és vadételekkel várják Önt. //



1 *Vasbarang alatt sült kenyér* / MAJA DANICA PEČANIĆ | 2 *Šćipanci* / MATIJA TURKALJ | 3 *Mákos és diós keltkalács* / MAJA DANICA PEČANIĆ | 4 *Hájas kalács* / MAJA DANICA PEČANIĆ
5 *Jankovac* / SAŠA PJANIĆ | 6 *Szőlőskerti čevap* / SINIŠA UŠTULICA | 7 *Halászlé* / NINA ĐURĐEVIĆ | 8 *Ilok* / SINIŠA UŠTULICA | 9 *Pisztráng* / SAŠA PJANIĆ

A Pozsegai Városi Múzeum által kiadott, **Múzeum a fazékban** című könyvben felfedezheti a szlavón konyha hagyományos ételeit a 19. század végéről és a 20. század elejéről, ha pedig a modernebb változatok kedvelője, ne hagyja ki az **eszéki Waldinger Hotelt** és az **újlaki (Ilok) Dunav Hotelt**, a Michelin által ajánlott éttermeket.



8





1 Szőlőskert, Erdut / MATIJA ŠČULAC | 2 Principovac, tramini / SINIŠA UŠTULICA | 3 Borkóstoló, Kutjevo / SINIŠA UŠTULICA | 4 Baranyai borvidék / MATIJA ŠČULAC
5 Ilok (Újlak) / IVO BIOČINA | 6 Kutjevo / BOJAN HARON MARKIČEVIĆ | 7 Brodski Stupnik / SAŠA PJANIĆ | 8 Borkóstoló, Bošnjaci / SINIŠA UŠTULICA | 9 Pleternica / IVO BIOČINA

A bor, mint életmód



Szlavónia az egyik legszebb bortörténetet meséli el Önnek. Az erdők ölelésében, a folyók felé ereszkedő lejtőkön, a városok és falvak közvetlen közelében, a végeláthatatlan szőlőültetvények a legszebb látképeket hozzák létre. Amióta Probus római császár a harmadik században itt elültette az első szőlőtőkét, a bor a szlavón hagyomány elválaszthatatlan részévé vált. A termékeny síkság, a napsütötte napok nagy száma, a specifikus mikroklíma, a tudás és tapasztalat köszönnek vissza a szlavóniai borokban, amelyek illataikkal és ízeikkel a legigényesebb borkedvelőket is elcsábítják. A szlavóniai borokról csak a legjobbakat lehet mondani, így az ország e részén találhatók Horvátország legnagyobb, legdíjazottabb és legrégebb pincéi.



4



5



6

Szlavónia gourmet | Borkedvelők számára...

lönösen a hagyományos szőlő- és borünnepeken és eseményeken, mint amilyen a szőlőszüret szeptemberben, a Márton-nap (Martinje) novemberben, a Vince-nap (Vinkovo) januárban, a pozsegi Gergely-nap (Grgurevo) márciusban, vagy a kutjevoi Olaszrizling Fesztivál (Festival graševine) júniusban.

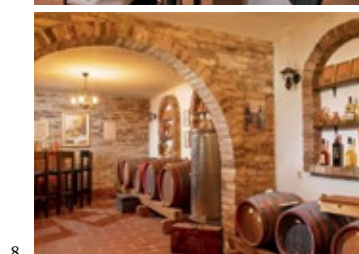
A hagyományos rendezvények mellett, egyre több modern borfesztivál kerül megrendezésre, egybe-kötve a hedonizmust, a művészetet és az aktív pihenést, közöttük pedig kiemelkednek az északi rendezésű WineOs és a Bor és művészet estéje, az Erdutban megrendezésre kerülő Wine&Bike, az Ilok városban megrendezett Tramini borfesztivál, valamint a Kaptol Községben rendezett Ideš i piješ fesztivál.

A történet nem lenne teljes a száznál is több bájos, borkóstoltatókkal rendelkező családi borászatnál és családi gazdaságnál, amelyekben átélheti a szlavón vendégszeretet minden szépségét. A kihagyhatatlan specialitások mellett, mint a kulen, szalámi, kolbász, vagy sajt, és a tamburások – sőt, helyenként akár dudások – zenéje mellett a bor is könnyebben csúszik, az élmény pedig feledhetetlen, kü-

Kezdve a bilogorai borutaktól Virovitica területén, a Papuk borútjaitól Orahovica területén, a Stupnicki-hegységben, valamint a Kutjevoi, Požega-Pleternicai és Pakraci borvidéktől az Erduti, Baranyai, Đaković és Feričanaci borvidéken keresztül egészen a Szerémségi Borvidékig felfedezheti, hogy Szlavóniában a bor több mint élvezet. Itt a bor életmód!!

Olaszrizling, tramini, zöldszilváni, kékfrankos...

Az olaszrizlinggel (graševina) nem téveszthet! A világban rizling néven közép-európai szőlőfajtának tartják, de számos borszakértő – köztük Jancis Robinson és Steven Spurrier – állítja, hogy az ő hazája Horvátország. Velük egyetértenek a szlavóniai borászok is, akik mindig is autochton fajtának tartották. Róla nevezték el Kutjevo, a messze földön borairól ismert kisváros »



9

8

7



1 Brodski Supnik / SAŠA PJANIĆ | 2 Vörösbort / MAJA DANICA PEČANIĆ | 3 Dunav Art Festival / ADVERTREFEKT MEDIA | 4 Zöldszilvái, Orahovica / SAŠA PJANIĆ | 5 Borkóstoló / EXE PRODUKCIJA | 6 Borospincék, Kutjevo / SINIŠA UŠTULICA
7 Slatinai pezsgő / SAŠA PJANIĆ | 8 Borospincék, Ilok (Újlek) / MARIO HLAČA

1

főterét is. Sokak szerint ez a szőlőfajta épp az itteni borvidéken adja a legjobb eredményeket.

E leggyakoribb fajtából készült könnyű, friss borok először kellemes virágos, gyümölcsös illattal hódítják meg Önt, majd pedig harmonikus, gömbölyű ízükkel. Tökéletesen passzol a fehér húsok és tészta mellé, de a nehezebb mártásokhoz is, valamint a tengeri halból és a tenger gyümölcseiből készült specialitásokhoz. A kiváló olaszrizlingektől kezdve a késői, szelekciós szüretből készült borokig, vagy a jégborokig – az élmény egyedi!

Bár a Szerémségi borvidék leggyakoribb borfajtája is egyben, Horvátország e részének kiváló tramini vitte hírét a világban, amelyet itt már 1710 óta készítenek, és amelyet e királyi borfajta kedvelői Európa egyik legjobb borának tartanak. Különleges érzés, amikor a Pazar szerémségi konyha specialitásai mellé fogyasztja, vagy például a Principovacon, a legismertebb iloki szőlőtermő ponton.

A gyümölcsborokon kívül, Orahovicában különösen büszkék a zöldszilvánira, a világ egyik

2



3



legrégbbi fajtájára, amelynek termesztéséhez a terroir itt tökéletes. Friss és kifinomult, kiváló borokat ad, amelyek tökéletesen illenek a nemes édesvízi halhoz és a fehér húsokhoz.

Vonzó, gyönyörű és kiszámíthatatlan – akár egy nő! A szlávón borászok ekként írják le a kékfrankost, a vörös szőlőfajtát, amely Feričanciban, de Ilokon is kiváló minőségű borokat eredményez. A lilás tükröződésű rubinvörös színű, kifejezett, fajtára jellemző illatú és intenzív, hosszan tartó és finom ízű kékfrankos, amely egyesek számára még vonzóbb, ha tölgyfahordóban

érlelték, kiválóan illik a sonkához és kulenhez. Tökéletes kísérője a vadételeknek, folyami hálnak, de a bográcsban készült, fűszeres specialitásoknak – a halászlének és čobanacnak – is. Jó választás a grillezett ételekhez, nyáron sült bányához, szelethúsokhoz, valamint az érett, téhen- és kecsketejéből készült sajtokhoz.

A kékfrankos mellett Szlavóniában meghonosodott a merlot, cabernet sauvignon, pinot noir, syrah, zweigelt, a fehérborok közül pedig megterem itt a chardonnay, sauvignon, rajnai rizling, pinot blanc, szürkebarát... Egészségére! //

Szlavónia gourmet | Borkedvelők számára...

4



5



6

Bortörténetek

Hogy Szlavónia a múltban rendkívül gazdag bortermő vidék volt, számos legenda is igazolja. Az egyik közülük arról mesél, hogy az özvegy Clicquot, ugyanaz a hölgy,

aki a 19. században meghódította a világot pezsgőivel, útban Pétervárra ellátogatott Pleternicába, és annyira magával ragadták az ottani dombok, hogy miután visszatért Champagneba, a pleternicaiaknak szőlőoltványokat küldött. Az ő tiszteletére a pleternicai Rózsa- és »

Slatinában, 1864-ben, Georg Wilhelm Schaumburg-Lippe német herceg birtokán, champagne-i módszerrel készítették Horvátország egyik legkorábbi pezsgőjét.

7



8



1

borúton az egyik dombot róla nevezték el, később pedig az olaszrizlingből, rajnai rizlingből, pinot blancból és hazai ranina fajtából készült kupázs a Klikun nevet kapta, az alapján, ahogyan a Clicquot vezetéknevet a helyiek kiejtették.

Kutjevóban hallhatja a Mária Terézia császárné és Franjo Trenk báró szenvedélyes kapcsolatáról szóló történetet, akik 1741-ben hét teljes napot töltöttek a régi kutjevoi pincében, élvezve az ottani borok szerelmi erejét. Erről tanúskodnak a rovátkák a falon, és a kőasztal közepén található bemélyedés, amely, - ha ráteszi a tenyerét - állítólag minden szerelmi kívánságot teljesít.

A régi kutjevoi pincében található a bortermelésben használt egyik legnagyobb hordó a világon, 53 ezer literes térfogattal. Még nagyobb az Erduti borvidéken található hordó, amelyben – se több, se kevesebb – 74 ezer liter bor fér el. Az erduti hordó 17 ezer kilogrammot nyom, mégpedig üresen, belseje olyan tágas, mint egy egyszobás lakás, a tölgy, amelyből készült, tíz évig száradt, lenyűgöző méretei miatt pedig a Guinness rekordok könyvébe is bekerült.

Ilokban elmesélik Önnek, hogy a Régi pincékben az Odeschalchi hercegi család 200 évvel Bordeaux és Burgundia előtt már különleges csomagolásba töltötte a bort. Így védte annak hírnevét a kereskedőktől és közvetítőktől, akik rosszabb minőségű borral keverték azt, ez a hagyomány pedig a mai napig megmaradt. Ha az üvegen nem található meg az eredeti töltést jelző jelölés, a bor nem az Iloki pincészetben készült. Ezért nem csoda, hogy a királyok és nemesek mindig

is nagyra értékelték az iloki borokat, amelyeket ma is felszolgálnak legnagyobb ünnepeiken. Még a mai napig is emlegetik az Iloki Pincészet traminijét, amelyet II. Erzsébet királynő koronázásán ittak. //



7



8



9



10

Szeretne többet tudni?

Bor Anya (horvátul: majka vina) - a magyarok így nevezték az egyik legbortermőbb vidéket, amely a kiváló fehér fajtákon kívül az utóbbi időben a vörös borfajtákról is egyre ismertebb, amelyek komplex, strukturált borokat adnak. Valóban, a Báni-hegyen (Bansko brdo) található legmagasabb baranyai kilátóról szőlőtőkék végtelen sorára nyílik kilátás. A specifikus baranyai szurdokok – a vízmosságokban keletkezett meredek, mélyen bevágott utak – oldalsó részeit gádorok – egyedi, a hegybe vajt borospincék ékesítik.

Közülük a legszebbeket Zmajevacban (Vörösmart) találja, amely település a Bormaratonról ismert, amelyen minden szeptemberben több ezer ember gyűlik össze. Gádorként épült Horvátország legnagyobb pincéjének három szintjéből az egyik: a Belje Borászati borospincéjéről van szó Kneževi Vinogradiban (Hercegszőlős), amely 1200 négyzetméteren terül el. A ma modern és felújított pince több mint 500 évvel ezelőtt keletkezett, valaha Nagy Szulejmán Szultán serege használta lóistállóként, fegyvertárként és börtönként. >>

1 Kutjevoi-kastély | IGOR ŠELER | 2 Hordó, Erduti szőlőültetvények | MATIJA ŠČULAC | 3, 9 Borászati, Zmajevac (Vörösmart) | MATIJA ŠČULAC | 4, 5 Borospincék, Ilok (Újlak) | IVO BIOČINA
6 Baranyai gádorok | NENAD MILIĆ | 7 Borászati, Zmajevac (Vörösmart) | BOŽIDAR PREZELJ | 8 Borászati, Zmajevac (Vörösmart) | SAŠA PJANIĆ | 10 Baranyai borvidék | NENAD MILIĆ

6





1



2



3

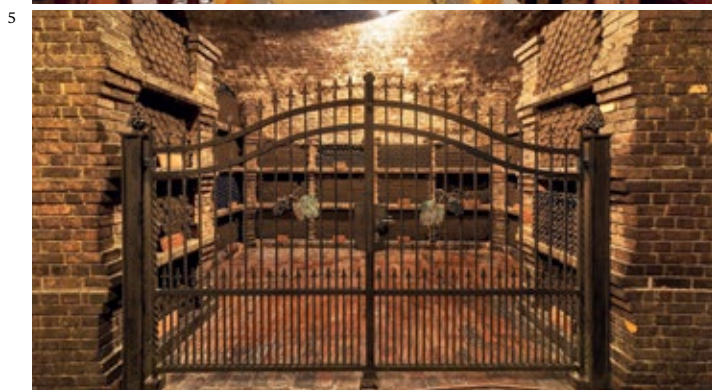
Ha a Beljei Borászat pincéje a legnagyobb az országban, a Kutjevo-i pince, mely 1232-ben jött létre, mindenképpen a legrégebbi, mégpedig nemcsak Horvátországban, hanem egész Délkelet-Európában. A ciszterciák építették ki Horvátország a borászat szempontjából egyik legtermékenyebb városkájában, amely déli fekvésű szőlőültetvényeiről ismert és a 45,3 szélességi

kör szeli át, ugyanaz, úgy mint az ismert borvidékeket, Piemont-ot, Val du Rhone-t, Boredeaux-ot és Oregon-t.

Szlavónia dicsekedhet a legtöbbet díjazott horvát borászáttal is. Ez az Iloki Borászat (Iločki podrumi), amely Régi pincéjében még mindig őriz a 15. és 18. századból származó borokat. Története az olasz Odescalchi hercegi családhoz kötődik, amely a Szerémségi borvidéken az első tramini tőkét ültette és a Principovac nevű területen vidéki birtokot épített, kastéllyal. Ma a városközpontból idevezet az Iloki borút, mely mintegy tíz ismert horvát borászatot köt össze.

Horvátország legnagyobb, 490 hektáros szőlőültetvénye az Erduti Borászat (Erdutski vinogradi) tulajdonában van. A Dályhegyen (Dalska planina) ültették, a Duna kanyarulatában, amely Erdutot három oldalról mossa, gyönyörű bor-félszigetet létrehozva.

//



5

1 Szőlőültetvény, Erdut / MATIJA ŠĆULAC
2 Szőlőültetvények a 45,3 szélességi körön, Kutjevo / IGOR ŠELER | 3 Borospince Kutjevo / BORIS ŠTADJUHAR | 4, 5 Borospince, Ilok (Újtelek) / SINIŠA UŠTULICA

6 Kézsműves sör / GORAN CONJAR / BOŠNIAK HÁZISÖR KÖSTÖLTATÓ | 7 Söröző, Požega / SINIŠA UŠTULICA



6

Kis útikalauz a szlavóniai kraft sörök világában

Bizonyosan hallott már arról, hogy a sörgyártást teljesen véletlenül fedezték fel, de valószínűleg Ön nem tudja, hogy ez épp Szlavónia területén történt, mégpedig mintegy ötezer évvel ezelőtt, a vučedol kultúra idején, amelynek központja Vukovártól mindössze öt kilométerre volt.

Tehát, bizonyított tény, hogy a sörgyártás itt hosszú évszázadokra nyúlik vissza, a hagyomány nagyon gazdag, hiszen az eszéki sör gyártók már a 17. században megütték alapját Horvátország legnagyobb hagyománnyal bíró sörgyárának, az Eszéki sörgyárnak. Manapság is ebben a városban a sör kínálat igen gazdag, hiszen számos a Beckers sörfőzdéhez hasonló sörkóstoló hely várja vendégeit, a városi sör kínálatot ezek mellett az Osječko sörgyár „szüretlen söre gazdagítja.

A legbátrabb szlavónok más városokban és helyeken is úgy döntöttek, hogy kijönnek a pincéből és a garázsokból és piacra dobják termékeiket. Magukhoz csábítottak mindenkit, aki szereti a kísérletezést a komló ízeivel és illataival, a gyümölcsökkel és fűszerekkel, így a szlavóniai kraft

A sört Szlavóniában mindig is főzték otthon is, pincékben, garázsokban, családi gazdaságokban... A „homebrewering” rekordját Kitišanci lakói tartják, amely falu Belišćétől egy karnyújtásnyira található, és ahol állítólag a falu minden 75. lakosa készít sört saját szükségletre.

sörkészítés az elmúlt évben igen csak felélénkült.

Nova Gradiška a Bošnjak sörfőzdével a horvát kraft forradalom úttörője. Ott gyártják Horvátország egyik legkeresettebb kraft sörét, cseh receptúra alapján. A vinkovciii kraft sörfőzde Valensről kapta nevét, aki, testvére, Valentianus mellett, az egyetlen, Horvátország területén, a római kori Cibálában született római császár. A névválasztás nem véletlen. Valens, testvérétől eltérően, aki nagyra becsült hadvezér volt,

sörszeretetéről volt ismert, így a sabaiarius, vagy sörhas gúnynév igencsak találó volt. Županjában főzik a Hepburn nevű sört, amelyet annak az angol családnak szenteltek, amely ebben a városban a 19. században börgyárat alapított, és Horvátországba elhozta a teniszt és az első focilabdát. Đakovo a Black Hatról, Pleternica Ferencről és Józseféről (Franz i Jozef), Pakrac a Grófról, Grófnőről és a Cárnról Grof, Grofica i Carica), Kaptol a Hercegi söréről (Kneževsko pivo), Slavonski Brod a Popsterről, Pito-mača a világos és sötét Pitko sörrel

ismert, a híres Vukovári sör pedig kézműves sörként ismerik el, holott valójában iparilag állítják elő.

A sörkedvelők nem hagyják ki a házi sörfőzők találkozóit – a Pijana čaplja (Részeg gémm) rendezvényt Slavonski Brodban és a Hombre találkozót Eszéken, valamint két látványos sörfesztivált – májusban az Eszéki kézműves (craft beer) sörfesztivált és novemberben a slavonski brodi Sörvásárt, ahol a sör patakokban folyik, a pozitív energia pedig azokat is odavonzza, akik nem szenvedélyes sörimádók.

//



7



8



Fedezd fel Szlavóniát



1

Gorjaniban ma is mesélik a legendát, hogy hogyan mentették meg a nők a falut. A törökök betörése idején minden férfit rabságba vetettek, így a nők tarka öltözetet öltöttek, fejükre virággal és kaszákkal, sarlókkal és kardokkal díszített férfikalapokat tettek, és kivonultak az oszmánok tábora elé. Abban a hitben, hogy szellemek jelentek meg előttük, a törökök elszöktek, e szokatlan győzelem dicsőségére pedig minden évben Pünkösdvásárnap a gorjani nők elindulnak a falu tavaszi bejárására.

Gyönyörű népviseletbe öltözve királynőkre, vagy ljeljákra, és kétszer annyi királyra oszlanak. A menyasszonyokhoz hasonlóan, a királynők fejét fehér koszorúkkal díszítik, a királyok pedig, a legenda szellemében, szablyát és virággal díszített kalapot viselnek. A vasárnapi mise után a ljelják és a királyok a település központjában körtáncot (kólót) járnak, majd elindulnak a

faluban és végiglátogatják a házakat. A házigazdák nagy örömmel és vidámsággal várják és vendégelik meg őket, a hagyományos, elsősorban fiatal lányoknak, fiúknak, vagy a fiatal menyasszonynak szentelt hagyományos énekek után a királyok táncra perdülnek kardjaikkal, dudások, és a ljelják énekének kíséretében. És ez így meg két napig, háztól házig, faluról falura, és minden látogatás néptáncsal végződik, amelyben gyakran a háziak is táncra perdülnek.

Bár nagyon könnyű hinni a sok szlavón legendában és történetben, különösen, ha szenvedélyesen mesélik Önnek, gazdagon terített asztal, ének és tánc mellett, a pragmatikus néprajzkutatók e szép gorjani szokásról úgy tartják, hogy valójában még a kereszténység előtti időkből származik, és azon a mesén alapul, melynek szereplői Ljelja és Ljeljo, az ósláv Perun isten gyermekei. Ezt támasztja alá a



2



3

Ljelje Gorjaniból

1 *Ljelje Gorjaniból* / IVO PERVAN | 2 *Népviselet, Bapska* / IVO PERVAN | 3 *Népviselet, Donja Bebrina* / IVO PERVAN | 4 *Ljelje Gorjaniból* / IVO BIOČINA | 5 *Szlovén betyárok* / DAVOR ROSTUHAR | 6 *Szlovén dudások* / DAVOR ROSTUHAR | 7 *Đakovački vezovi folklór fesztivál* / IVO BIOČINA



4

tény is, hogy a ljelják éves vonulása egészen a 19. századig elterjedt volt a szlavón, baranyai és szerémségi falvakban. Hogy rendkívül értékes örökségről van szó, amelyet a gorjaniak megmentettek a feledésről, megerősítette az UNESCO is, amely 2007-ben a királynők, vagy ljelják éves tavaszi vonulását feltette a szellemi kulturális örökség listájára.

//



7

Betyárlány vagyok tetőtől talpig, Szlavónia, én a te gyermeked vagyok



5

A hagyományok gazdagsága, a gyönyörű népviseletek, a dudások, tamburások, régi kézműves foglalkozások, a Đakovački vezovi és Vinkovačke jeseni rendezvények – sehol nem élheti meg úgy a néphagyomány sokszínűségét, mint Szlavóniában.



6

Róla manapság is beszélnek az irodalomszakon a 19. századi népi poétika egyedi példájaként. Néprajz szakértők, folkloristák, nyelvészek, szociológusok és zene szakértők is tanulmányozták. Ez a satirikus, szerelmi vagy erotikus tartalmú hagyományos szolamú szlavóniai dal abban az időben sokkoló hatással volt a világra. »



1

Bár úgy tűnhet, hogy Szlavóniában öröktől fogva létezik, a bećarac (ún. betyárének) csak a 19. század végén, a törökök távozása és a Katonai Határőrvidék megszüntetése után keletkezett. Vicces, tíz szótagú sorokból álló versei dicsérik a személyiséget és szépséget. Kettő, vagy több énekes éneklí, oly módon, hogy oda-kiáltgatnak egymásnak, általában hangszer – a régi időkben elsősorban duda, vagy samica (egy tamburaféle), manapság pedig legfőképp tamburica – kíséretében.

A múltban a betyárok - egyedülálló ifjak, italozás-ra és nőzésre hajlamos, vidám, szórakozó férfiak énekeltek. Az idősebbek ma nosztalgikusan azt mondják, hogy nincsenek többé betyárok, de szerencsére a bećarac megmaradt. Mélyen átszővi a szlavón tradíciót, szerves része a vidám hétköznapiaknak, és egyetlen ünnepség sem múlhat el a vidám strófák felcsendülése nélkül: “Kad bećari šorom zapivaju pendžeri se širom otvaraju”,

“Bećari se ne ženiju mladi, bećaruju dok im ne dosadi”, “Svaka cura voli tamburaša, a berdaša i cura i snaša”... (“Amikor a betyárok dala felcsendül az utcán, az ablakok szélesre tárulnak”, “A betyárok nem nőülnek fiatalon, betyárkodnak, amíg meg nem unják”, “Mind-en leány szereti a tamburást, a nagybógóst pedig a lányok és asszonyok is”...)

Platernica ebből az egyedi szólamú dalból egyfajta védjegyet csinált. Ez a kisváros nemhogy csak ezzel a betyáros dallal él, hanem itt található ennek az egyedi szólamú dalnak szentelt egyetlen multimediális Bemutató központ is, a Betyár múzeum és a főtér. A Babina Greda faluban szórakoztató Bećarfest fesztivált rendeznek, Szlavóniában pedig egy látogatás sem telhet el anélkül, hogy legalább egy bećarac-ot nem hallana a látogató. Az értékét az UNESCO 2011-ben erősítette meg úgy, hogy a világ szellemi kulturális hagyatékának listájára jegyezte fel. //



2

1, 2 Bećarac-tér, Platernica | IGOR SELER | 3, 7 Đakovoi Állami Ménesgazdaság, Iovandvor | SAŠA PJANIĆ | 4 Lipik Állami Ménesgazdaság, Iovandvor | 5 Főteret lipikai lovakkal, Lipik | IGOR SELER | 6 Lipik Állami Ménesgazdaság | NINA ĐURĐEVIĆ



3



4



6

Đakovo és Lipik

Születéskor teljesen feketék, majd folyamatosan világosodik a szőrük, nyolc és tíz éves koruk között világosszürke, szinte fehér színűvé válnak, és nagyon ritkák a példányok, amelyek szőre fekete marad. Ez a történet az ellenállhatatlan szépségű lipikai lovakról szól. Bár nevüket a szlovén Lipice településről kapták, a szó töve ellenállhatatlannak emlékeztet Lipikre, a szlavóniai kisvárosra, amely az 1938-ban alapított Állami Ménesgazdaságról ismert. De amióta ott még 1843-ban nemes Janković Izidor gróf megépítette az első istállókat, a lipikai ló Lipik egyik legfontosabb szimbólumává és legnagyobb turista attrakciójává vált. A természet szépségét a Lipicai és a nyest ösvényen, amely mintegy száz kilométer hosszon összeköti Lipiket és Pakracot, nem csak a lovasok, hanem a kerékpárosok és gyalogosok is élvezik.

Szlavóniában található Európa egyik legrégebbi ménese is. Az állami ménesgazdaságot Đakovóban még 1506-ban alapították, lipicai

lovakat pedig a 19. század eleje óta tenyésztene itt. A város központjában található csödör nevelő (Pastuharna) kívül Iovandvorban, Đakovotól néhány kilométerre is tenyésztik őket. A Csödörnevelő kereteiben található a legnagyobb zárt lovarda is Horvátországban, ahol az attraktív lovasbemutatókon kívül díjugrató, lovaskocsis és lovas iskolázottsági versenyeket tartanak.

Amikor II. Erzsébet angol királynő a Müncheni Olimpiai Játékok megnyitóján meglátta a đakovói lipicai lovak négyes fogatát, annyira meghatódott, hogy a családjával 1972 októberében meglátogatta az a Đakovói Állami Ménest, e mellett nem hagyta ki a városnézést sem a négyes fogat által hajtott hintóban. A történelem megismétlődött, amikor 2016-ban horvátországi látogatásukkor az akkori hercegpár, mai királyi pár, Camilla és Windsori III. Károly, megtekintettek Iovandvort és az ottani lovardát.

A szlavónok számára a lipicaiak sokkal többet jelentenek dolgozó állatoknál, azok presztízs jelentőséggel bírnak, és tükröi a birtokoknak, amelyeken tenyésztik őket. Feldíszítve és büszkén, Szlavónia szinte minden hagyományos rendezvényének résztvevői. 2022-től a lipicai lovak több országot összekötő tenyésztési hagyománya az UNESCO világ szellemi hagyatéka listáján található. //



7



1, 4 Pejačević-kastély, Virovitica (Verőce) / SAŠA PJANIĆ | 2 Janković-kúria, Kapela Dvor / MATIJA TURKALJ | 3 Janković-kúria, Kapela Dvor / SAŠA PJANIĆ
5 Drašković gróf kastélya, Noskovići / IGOR ŠELER | 6 Višnjica-pusztá, Slatina / ANTE VUČEMILOVIĆ | 7, 8 Pejačević-kastély, Našice / SAŠA PJANIĆ

A virovitica Pejačević kastély a Nemesek útján



1

A Janković kúria Kapela Dvorban, hét kilométerre északra Viroviticától, egy igazi hely az eredeti élményt kereső, modern turis-

ták számára. Ma ez négycsillagos heritage, valaha pedig a suhopoljei Janković család vidéki birtoka és vadászháza volt.

A történészek kutatják a család-fákat, az építések a formákat és a vidékkel, tájjal való kapcsolatot, az etnológusok a szokásokat és kultúrát, a művészek ihletet keresnek, a turisták pedig egyszerűen élvezik a legendákat, ingyenc élményeket, a természet összhangját és szépségét. Tekintet nélkül arra, Ön melyik csoporthoz tartozik, a “Plemićka ruta” (“Nemesek útja”) feltárja Ön előtt a virovitica vidék legszebb részeit. Ez a szép történet összeköti Drašković gróf 19. századból származó, Noskoviciban található kastélyát, amely ma “Dravska priča” (“Drávai mese”) néven ismert, a Pustara Višnjica szép kirándulóhelyet Slatina közelében, a Janković kastélyt Suhopoljében, a Janković kúriát Kapela Dvorban és a fényűző Pejačević kastélyt Viroviticán (Verőce).



2



3



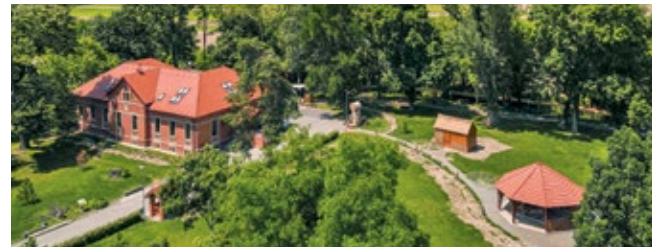
7



8

Našicétól és Valpovótól Donji Miholjacig

“Nasicei hercegnőnek” is hívták, apja és nagyapja horvát bán volt, nagyanyja és anyja imádták a zenét és művészetet. Dora Pejačević zeneszerző egész életükben viszszaírtak Našicébe. E városban az ő ősei, ugyanazon családfából, ahová a virovitica Pejačević is tartoztak, 1812-ben kastélyt építettek, a 20. század elején pedig mintegy száz méterrel arrébb testvére egy kisebb, neoklasszicista épületet épített. A nagy és a kis kastély, ahogy a našiceiek egyszerűen nevezik



5



6

Hogy abban az időben a suhopoljei kastély nem az európai standardok szerinti volt, igazolja a magyar nemes hölgyről szóló történet is, aki visszautasította nemes Janković Elemér lánykérését, mivel sehogy sem tetszett neki a birtok. Bár a gróf ezután kibővítette a kastélyt és fasort ültetett, nem volt a sorsuk a szerelem. A gróf szíve időközben Ilkái, a birtok intézőjének lányáé lett, akit feleségül vett. A felújított kastély Suhopoljében

ma 15 szobás Látogatói Központ, a 18. század közepéről származó épület homlokzata pedig a technológia modern csodáit rejt – multimédiás kiállítótermet, 5D mozi és kreatív laboratóriumot.

Bármely oldalról induljon is, a “Nemesek útja” elvezeti Önt Virovitica központjába, a gyönyörű, a 19. század elején épült Pejačević kastélyba. Bár a német Schaumburg-Lippe nemesei család

tulajdonában is állt, később pedig a horvát Drašković gróf tulajdonában, nevét első tulajdonosairól és építőiről kapta. A Pejačević befolyásos és örömmel látott vendégek voltak a Habsburg udvarban, az archeológusok pedig, a kastély alatti középkori erődöt kutatva felfedeztek egy titkos átjárót, amely a gróf szobáihoz vezet, és izgatja az idegenvezetők képzeletét. //



2

őket, ma is uralkodnak a városi parkon, amelyben Dóra valaha ihletet keresett zeneműveihez.

Valpovo is rendelkezik kastéllyal, mégpedig Horvátország egyik legnagyobb kastélyával. A Prandau-Norman egyedi, és felújított középkori-barokk egység, amely a 18. század első felében keletkezett. Még ma is a valpovói vidéken kering egy történet a fehér hölgyről, a lány szelleméről, aki a 19. században kísértette Kuschmannt, a cári lovas huszárezred fiatal hadnagyát, egyébként

Vallis Honesta de Gotho, a 13. századi ciszterci apátság maradványain, Kutjevoban, a jezsuiták a 18. században impozáns barokk kastélyt emeltek, a birtok pedig csúcsát a Turković nemesi család idején élte meg.



3



4



1

Prandau báró vendégét. A valpovoi vasas fürdőben való gyógykezelése idején minden éjjel megjelent neki egy fiatal nő, aki azt állította, hogy száz évvel ezelőtt ölték meg, és hogy testét a kastélyban található városi kápolna mellé dobták. Azt mondta neki, hogy nem nyugszik meg, amíg szent földbe nem

temetik, de ha teljesíti kívánságát, visszaadja az egészségét és felfedi neki, hol található a rejtett kincs. Mindenki meglepetésére, akik úgy hitték, hogy a hadnagy képzelődik, a kápolna mellett megtalálták egy fiatal nő csontvázát. Azt is mesélik, hogy egy hónappal később Kuschmann teljesen meggyógyult, a nő szelleme, valamint a kincs pedig örökre eltűntek.

Donji Miholjacban (Alsó-miholjac) két kastély is található, különböző korokból, amelyeket egy közös tornác köt össze. A régebbi, a Prandau, 1818-ban épült késő barokk stílusban, az újabb, a Mailath, a 20. század elején, angol tudor stílusban. Állítólag Mailath gróf személyesen kötelezte el magát I Ferenc Józsefnek, annak alsómiholjáci látogatásakor 1901-ben, hogy a következő cári látogatásig a város kastélyt kap. Ahogy ígérte, úgy is lett. //



6

Horvátország keleti részén: az Eltz és Odescalchi kastélyok

A vukovári Eltz kastély nehéz fakapuja mögött több évszázadnyi gazdag és viharos történelem rejtőzik. Építését 1749-ben kezdte a vukovári uradalom tulajdonosa, Anzelmo Kazimir Eltz gróf. Az első nagyobb bővítésre harminc évvel később, a 20. század elején került sor, amikor a bécsi építész, Siedeka munkájának köszönhetően jellegzetes, gazdag jegyeket kapott, ugyanazon század végén pedig teljesen megsemmisült a Honvédő háborúban. Az új évszázadban visszakapta régi fényét, a művészettörténészek és építészek ma a barokk időszak egyik legreprezentatívabb épületének tartják Horvátországban, sok vukovári és a turisták számára pedig a legszebb épület a városban.

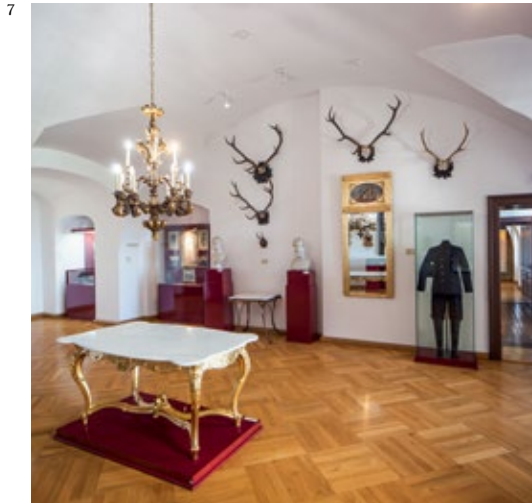
Még 1968-ban a Postakocsi állomás épületéből ide helyezték át a Vukovári Városi Múzeumot, amelyet római kori pénz, bútor, fegyver és művészi képek adományozásából hoztak létre, amelyeket a 19. század végén dr. Antun Bauer adományozott oda.

Van még egy kastély Kelet-Horvátországban, amelyet gyönyörű múzeummá alakítottak át. Az Odescalchi kastély ma Ilok Város Múzeumának központja, régészeti, középkori, néprajzi és galéria részekből áll. Uralkodik a városközponton, még amióta a 15. században Nikola Iločki megépítette. Miután hálából a segítségért Ilok (Újlak) töröktől való felszabadításában

Fedezd fel Szlavóniát | Tele kastélyokkal

XI Inocent Odescalchi pápáé, és az ő olasz hercegi családjáé lett, a pápa unokaöccsei a 18. században kibővítették és elnyerte végső kinézetét, a kastély alatt pedig modern borospincét rendeztek be, amely ma is működik. Miután a Honvédő háborúban szétrombolták, műemlékként teljes egészében felújították. Homlokzatán láthatók az építési rétegek, átriumából pedig a legszebb kilátás nyílik a Dunára a városban.

Az Eltz és Odescalchi kastélyok szokatlan szépsége, rendkívüli kulturális értéke a Vukovar-Vučedol-Ilok desztináció gazdag kínálatának fontos részét képezi, ez egy EDEN desztináció, amely e rangos címet a kulturális turizmus témájával nyerte el. //



7

1 Kutjevo-kastély / NINA ĐURĐEVIĆ | 2 Prandau-Mailath kastély, Donji Miholjac (Alsómiholjac) / IVO BIOČINA | 3, 4 Prandau-Norman kastély, Valpovo (Valpó) / SAŠA PJANIĆ
5 Eltz-kastély, Vukovár / SAŠA PJANIĆ | 6 Odescalchi-kastély, Ilok (Újlak) / IVAN RIPČIĆ | 7 Odescalchi-kastély, Ilok (Újlak) / FILIP BEUSAN

5





1

Bár a Kulmer-Marković kastély Cernikben (Csernek), az Adamović-Cseh kúria Erdutban (Erdőd), Savoyai Jenő kastélya Biljében (Bellye), az Esterházy család kastélya Dárdán, a tilkveši (Tököspuszta) kastélykomplexum, a Kneževoi (Főherceglak) kastély és a nuštari Gosseau-Sandor-Khuen barokk kastély nincsenek felújítva, gazdag történelemről tanúskodnak. Szlavónia szépségének a nemesek sem tudtak ellenállni.

Eszéki erőd (Tvrđa), bródi erőd (Tvrđava) és az iloki királyi város

Állítólag Johann Stephan von Beckers tábornok, az eszéki erőd építésvezetőjének testét halála után az északi Vízi kapu (Vodena vrata) melletti falba falazták. Azt mesélik, hogy 1768-ban még II József császárnak sem sikerült bejutnia a Tvrđába, mivel naplemente után ért Eszére, így “A pontyhoz”

(“K šaranu”) vendéglőben keresett szállást, a mai Esseker központ helyén. Úgy tartják továbbá, hogy az erődben még mindig el van rejtve a Habsburg császári kincstár kincses ládája, amelyet teljes egészében átköltöztettek Eszékre, miután Napóleon megfenyegette Bécset.

Bár a 18. században az egyik legmodernebb európai erődítménynek tartották, sosem töltötte be katonai funkcióját, ma pedig a Vízi kapu és a víztorony torony mellett egyedül a Dráva felőli falak és a Korona erőd bal parti falai állnak még, de a barokk város, amely benne épült, sokak szerint Eszék legattraktívabb része.

Slavonski Brodban, a Száva-folyó mellett, a Törökország és Ausztria közötti határátkelőhelyen,

mely az egyik legfontosabb stratégiai és közlekedési csomópont volt, a 18. században Savoyai Jenő javaslatára vár épült négyezer katona és 150 ágyú számára. A szabályos csillag alakú, hatalmas építményen hatvan teljes évig éjjel-nappal dolgoztak a szlavón földművesek. Ez a kivételesen megőrzött és felújított műemlék, a Tamburamúzeummal, Ružić Galériával és az élő történelem programjaival, ma Slavonski Brod kulturális életének központja.

Az iloki középkori falak 1350 méter hosszúak, kisebb tornyaikkal pedig ma a legnagyobb megőrzött erődítmény-komplexum Horvátország szárazföldi részén. A falak felújításával a 15. században, Nikola Iločki, Horvátország, Szlavónia és

Mačva bánja, valamint Erdély vajdája és Bosznia királya új palotát építtetett a város nyugati részén. Amikor Nikola Iločki királyi rangot viselt, Ilok nem csak még egy középkori erőd volt, hanem egy igazi királyi város. //

1 Kulmer-Marković kastély, Cernik | IGOR ŠELER | 2 Erőd, Osijek (Eszék) | GORAN ŠAFAREK | 3 Ilok (Újlak) | IGOR ŠELER | 4 Kapisztrán Szent János templom, Ilok (Újlak) | FILIP BEUSAN

5 Középkori falak, Ilok (Újlak) | SERGIO GOBBO



3

6 Erőd, Slavonski Brod | IGOR ŠELER | 7 Erőd, Slavonski Brod | FILIP BEUSAN



6



7

Középkori városok a Papuk lejtőin

Egyesek azt mesélik, hogy nevét az alapjaiba falazott gyönyörű tündérről kapta, mások szerint a szép hercegnőről, aki levetette magát a legmagasabb toronyból, míg megint mások a szőlke szőrrű ökörről szóló mesét szeretik, aki a diófa árnyékában aludt egy kinyílt rózsza mellett, és épp ezen a helyen épült egy város, amely kemény, mint a dió, és szép, mint a rózsza. Bár feltételezhetően az impozáns Ružica grad Orahovica felett 1220 előtt keletkezett, nem lehet biztonsággal megmondani, melyik évben épült, nem ismert az építője sem, ahogyan az sem, milyen módon vonszoltak oda ekkora kőblokkokat a hegytetőre a Papuk északkeleti lejtőin.

A hét középkori városból a Papuk lejtőin, az egyik legszebb a Lapjak-hegy déli oldalán helyezkedik el, a Természetvédelmi Park bejárata, Velika közelében. A 13. században keletkezett, eleinte a velikai Befekijevacok tulajdonában volt, majd a török hódítás után katonák állomás lett. Elnyújtott ötszögű alaprajzával, amelynek monuméntális északi homlokzata úgy néz ki, mint a hajóorr, különbözik a környéken található minden hasonló vártól. Mára csak részben őrződött meg, de még mindig kiváltja a Lapjak tanösvényt választó kirándulók és hegymászók csodálatát.

A középkori Kaptol város, szintén a Papuk peremén, valaha a 13. században alapított Pozsegai Szent Péter Káptalan tekintélyes része volt. Amikor a 16. században

Szlavóniát meghódították a törökök, itt élt a hírhedt Dizdar aga. Az erődöt a 18. században felújították, a 19. század óta pedig a Đakovói Székeskáptalan tulajdonában áll. A városban egészen 1943-ig éltek,

így jó állapotban őrződött meg és a hegymászók és természetbarátok kihagyhatatlan állomásává vált. II János Pál pápa döntésével ma a középkori Kaptol város a Požegai Püspökség tulajdonában van. //



1



2

Hogy Szlavónia mindig is fontos stratégiai irányvonalakon helyezkedett el, igazolják a régi városok és erődítmények romjai, mint amilyen a koraközépkori erőd Lovčićban, Slavonski Brod közelében, a régi Čaklovac város a Psunja lejtőin, a középkori torony Erdutban, a vár Šarenggradban...



5

1 Velika várrom, Papuk / ALAN ČAPLAR | 2 Velika várrom, Papuk / IGOR ŠELER | 3 Kaptol középkori város, Papuk / TZ PSŽ (Pozsega-Szlavónia Megye Idegenforgalmi Községe)
4 Középkori torony, Erdut (Erdőd) / IGOR ŠELER | 5 Rahoľca vára (Ružica grad), Orahovica / MATIJA TURKALJ | 6, 7 Szlavón báni dénár / IVO BIOČINA

Jankovićtól az Aston Martinig

Pakrac városban, 1256-tól 1260-ig teljes gőzzel dolgozott az első horvátországi pénzverde. A báni dénár (szlavón banovac), ahogyan az itt készült ezüstpénzt nevezték, nem csak Szlavóniában, hanem Magyarországon, Szlovéniában, Romániában és Boszniában is fizetőeszközként szolgált. A középkori érmén az egyik oldalon nyest volt, így az itteniek úgy vélik, hogy ez az érme a valahai horvát fizetőeszköz elődje volt.Nem véletlen, hogy e kis állat képe rákerült az ezüstpénzre. A pénz megjelenése előtt a nyestbőr nagyon értékes fizetőeszköz volt. Bár a pénzverde csak négy évig működött, majd

ezután Zágrábba költözött, emlékét ma is őrzi a Pakraci Városi Múzeum a Janković Kiskastély (Mali dvor) épületében, a város központjában. Látogasson el oda, itt elkészítheti saját báni dénárját, és hazaviheti, mint eredeti pakraci szuvenírt. »



7



3



4



Vrpoljében, **Ivan Meštrović** szobrász szülővárosában, látogassa meg az e világhírű művésznek szentelt Emlékgalériát, akinek művei a legnagyobb világvárosokat díszítik, látogasson el Nova Gradiškába – a legfiatalabb horvátországi városba, és annak óvárosába, ahol két régi templom, egy régi bírósági épület és a 18. századból származó börtön található.



A múzeum épülete a Kiskastélyban, a Fő kastély (Glavni dvor) és két kisebb gazdasági épület mellett a 18. század első feléből származó Janković védett komplexum részét képezi. Nagy udvar veszi körül, a kikerülhetetlen pakraci sétány. Itt felfedezheti a csókra legalkalmasabb három pakraci helyszín egyikét. Legalábbis ez szerepel a táblán, amely mellett nem lehet úgy elmenni, hogy ne készítsen egy szelfit, akár párban, akár egyedül jár erre.

A Janković család a szomszédos Lipikben is mély nyomot hagyott. A lipiki évszázados fasorban, mely a parképítészeti védett emlékműve, még gyermekként játszott Jelka Janković grófnő, amiről a domb, a pad és az ösvény tanúskodik, melyeket róla neveztek el. A parkban a gyógyvizes forrásoknál 1886-ban megépült az ismert Lipik Termálfürdő (Toplice Lipik). A gyógyvíz 234 méter mélyről tör fel, hőfoka pedig 60 Celsius fok.

1, 2 Ivan Meštrović Emlékgaléria, Vrpolje | FILIP BEUSAN | 3, 7 Nova Gradiška | MLADEN BOŽIČKOVIĆ | 4 Lipik, Gyógyfürdő | SINIŠA UŠTULICA | 5 Lipik, Gyógyfürdő | SAŠA PJANIĆ



Itt található az Antal, vagy gróf-forrás (Antunovo ili grofovo vrelo), az egyik első termál-ásványvíz kút Európa e részén, melyet kézzel fúrtak ki 1870-ben. Már öt évvel később az ásványvizet elkezdték palackozni is, a Lipički studenac pedig 1993-ig az egyetlen, hazai gyártású természetes ásványvíz volt a horvát piacon.

Ha pedig már Lipikben vagyunk, Ön talán nem tudta, hogy a James Bond filmekből ismert Bentley, Lamborghini, McLaren és Aston Martin DB10 gépkocsikba a Lipik Glas gyár magas minőségű üvegei kerültek beépítésre, illetve hogy itt gyártották az összes, Apple boltokban található üveglépcsőt. //



6 Graničarski čardak, Županja | ZVONIMIR TANOCKI

A labdarúgásról, határőrvidéki történelemről és a Batinai csatáról



A labdarúgó világbajnoki ezüstérmesek és Wimbledon nyertesének hazájában e sportokat Horvátországban először épp Szlavóniában játszották. Ez a 19. század végén történt Županjában, a sport-hagyomány elindításának érdeme pedig kilenc angolhoz kötődik, akik 1880-ban úgy döntöttek, hogy e városban börgyárat alapítanak. Egyikük, Fredy Hepburn, összeházasodott Horvátović Katarinával, aki így az első sokác lady lett, akit örömmel láttak a magas rangú angol társasági rendezvényeken.

Bár a szlavóniai város, Županja, a vidéki építészeti szokatlan hangulatát kínálja. Itt megtudhatja, hogy az “ušoravanje” kisebb



1

települések egységbe történő szervezését jelenti. A legszebb építmény a 19. századi határőr őrház (Graničarski čardak), amely az egyetlen fennmaradt határőrvidéki műemlék a Száván a Katonai Határőrvidék és a Török Császárság fennhatóságának idejéből, amelyben ma Stjepan Gruber Helytörténeti Múzeum található.

Még egy kulturális emlék a valamikori határőr őrhely, állomás („stacija“). Petar Preradović szülőházáról van szó Grabrovniciában, Pitomača mellett, amely ma a költő Emlékmúzeuma.



2



3

Ha útja Slatinába vezet, ne hagyja ki Szlavónia egyik legszebben berendezett múzeumát, amely elmeséli Önnek a város, és a környező járások – Čadavica (Szagyolca), Sopje (Szópia), Voćin (Atyina), Mikleuš (Szentmiklós) és Nova Bukovica (Újbakóca) ezeréves történetét.

Batinában (Kiskőszegen) található a Batinai csata Emlékkomplexum, amely a Második világháborúban a Dunán folytatott egyik legnehezebb katonai művelet emlékére épült. A leghevesebb csaták helyszínén emlékművet emeltek, amely Antun Augustinčić horvát



5

szobrász műve, a földi maradványokat tartalmazó kriptá mellett pedig ott található az emlékház is, egy állandó kiállítással. Az emlékmű a legszebb kilátó Baranya e részében, kilátással a Dunára, Horvátország, Magyarország és Szerbia találkozásánál.

11

1 Stjepan Gruber Helytörténeti Múzeum, Županja | SINIŠA UŠTULICA | 2, 3, 4 Helytörténeti Múzeum, Slatina | SAŠA PJANIĆ
5 Batinai csata Emlékkomplexum, Batina (Kiskőszeg) | EFEKT MEDIA | 6 Mamutfenyő, Slatina | BORNA SUBOTA | 7, 8 Petar Preradović szülőháza, Grabrovnica | SAŠA PJANIĆ



6



7



8

Ivan Rakitić, Mario Mandžukić és Ivica Olić, a 2018-as Labdarúgó Világbajnokság ezüstérmesei, szülőhelyük központjában, Slavonski Brodban csillagos emléktáblákat kaptak, játékosársuk, **Domagoj Vida** pedig szülővárosában, Donji Miholjacban szlavón fekete sertéseket tenyészt, **az 1998-as Labdarúgó Világbajnokság legjobb góllövője, Davor Šuker** pedig Eszéken született.



Tele meglepetésekkel



1

A baranyaiaik nagyon büszkék a Banske brdo (Báni-hegy) hegyre, amelynek legmagasabb pontja mindössze 243 méter, de hát a hegy az hegy, akármilyen alacsony legyen is. Szerémségben azt mondják, hogy nincs szebb hegy a Fruška Goránál, de amikor elkezdi felsorolni az összes, a Pozsegai-völgyet övező hegyet, úgy érezheti, hogy Horvátország valamelyik hegyvidéki részén, nem pedig Szlavónia szívében jár. A Požeška gora (Požegai-hegy), Papuk, Dilj-gora (Dilj-hegy), Krndija és Psunj lerombol minden előítéletet Szlavóniáról, mint tágas síkságról.

Bár 985 méteres tengerszint feletti magasságával Psunjnak jutott a legmagasabb szlavóniai hegy rangja, a Papuk 1999-ben természeti park státuszt kapott, 2015-ben pedig az UNESCO geoparkja lett. Ez a mesés vidék több mint 336 négyzetkilométeren fekszik, területének több mint 96 százalékát pedig erdei növényzet fedi, 13 féle erdő található itt meg.

Papuk Természetvédelmi Park

Tudta-e, hogy a Papuk és Psunj valaha a Pannon-tenger szigetei voltak, a Soudsko-tó pedig ennek egyetlen ki nem száradt része? Ez lehetséges az itt található korszerű bemutató központokban - Terra Panonica Pleternicán, a Panonn-tenger háza Velikában és a Voćinban található Földtani bemutatóközpont.



2



3



4



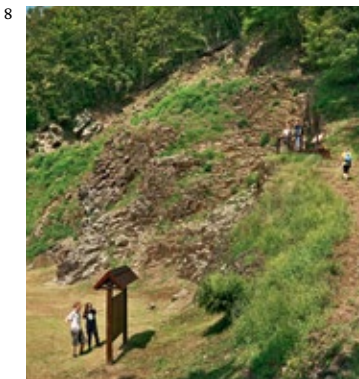
5



6



7



8



9 Rupnica geológiai természeti emlékmű / GORAN SALETTO

A Papuk e része annyira mély benyomást tett a voćini nemesre, Josip pl. Jankovićra, hogy nem csak hogy úgy döntött, hogy itt telepszik le, hanem a barlangban is temették el, ahonnan gyönyörű kilátás nyílik. Tiszteletére a parkerdő legszebb részén – a menedékház, két mesterséges tó, a Skakavac-vízesés, a Maksim-barlang mellett - halad ma a Gróf tanösvény, információs táblákkal, fahidakkal és lépcsőkkel.

A Park északnyugati részén található Rupnica, egy vulkáni eredetű egyedi geológiai természeti emlék, valójában lépcsőzetesen elhelyezkedő nagy sziklák természetes mozaikja. Rupnicába leggyorsabban Voćinból jut el, ahol – a Természetvédelmi Park másik oldalán található Velika mellett – látogatói központ és a Természetvédelmi Park hivatalos bejárata található. //

1 Jankovac Hegyi Menedékház / ALAN ČAPLAR | 2 Papuk Természetvédelmi Park bejárata, Velika / ALAN ČAPLAR | 3 Javčka glava, Papuk / ALAN ČAPLAR | 4 Omanovac kirándulók, Psunj / IGOR SELER | 5 Skakavac-vízesés, Jankovac / SAŠA PJANIĆ | 6 Soudsko jezero (Bagoly-tó), Čaglin / IGOR SELER | 7 Újéző tábla Dubokában / ALAN ČAPLAR | 8 Rupnica geológiai természeti emlékmű, UNESCO geopark Papuk / SAŠA PJANIĆ

Kint szabadság van #outsideisfree

Ha Slavonski Brodban jár, látogasson el a Petnja mesterséges tóra, ami egy horgász oázis a Dilj déli lejtőin. Mindössze hét kilométerre található a várostól, sétára alkalmas ösvényeinek és az itt űzhető vízi sportoknak köszönhetően a brodiak kedvelt kirándulóhelye. A közelben található a Pljuskare erózióval létrejött kanyon, néhány kisebb vízeséssel és barlanggal, amelyek közül a legérdekesebb a Pannon-tenger idejéből származó fosziliákkal borított plafon. »



1



6



7



2

Európa Amazonasának is hívják, ez a Duna legnagyobb belső deltája és sohasem néz ki ugyanúgy. Keleten a Duna és délen a Dráva között helyezkedik el ez a természetes mocsaras rezervátum és az egyik legmegőrzöttebb ártéri terület. A Duna mentén az édesvízi halak legnagyobb ívó helye és az egyik legnagyobb hordalékos-mocsaras ártéri síkság Európában.

231 négyzetkilométeren helyezkedik el, amiből déli részén 70 négyzetkilométert foglal el a különleges állattani rezervátum. A madártanilag jelentős területek listáján szerepel, a Ramsari Egyezményen nemzetközileg jelentős területté nyilvánították, valamint része az UNESCO védelme alatt álló, határon átnyúló Mura-Dráva-Duna Bioszféra Rezervátumnak.

A Kopácsi-rét szó magyar eredetű, a kapocs és a rét szavakból ered. Mintegy kapcsokként, a mocsaras mezőkön a fahidak mélyen behatolnak a rétbé és így a látogatóknak e természeti jelenség egyedi élményét kínálják.

A folyók és ártéri vizek formálták szokatlan domborzatát, homokpadokat, folyami szigeteket és számtalan holtágat hozva létre, ahol otthonra talált számos ritka és veszélyeztetett növény- és állatfaj. Itt több mint 280 félé madarat jegyeztek fel, amelyek közül

141 félé madár rendszeresen, vagy időnként itt fészkel. Gyakran láthatunk réti sast, ahogy szabadon száll a víz felett.

A Kopácsi-rét gazdag növény- és állatvilágát és természeti szépségét az év melegebb szakában a legjobb turistahajóval, csónakkal, vagy kenuval felfedezni, szakértő idegenvezetők kíséretében, szárazföldi úton pedig bejárható turistavonattal, kerékpáron, vagy gyalog. Az információs központ a Természetvédelmi Park bejáratánál, vendéglátó

ipari tartalmakkal, ideális kiindulópont a szokatlan mocsárvilág felfedezéséhez.

A Kopácsi-réten található a látványos, 19. században épült Tikveš kastély, amelyet Tito kastélyaként is ismernek. A jugoszláv államfők, Sándor király és Josip Broz Tito itt pihentek a környező erdőkben folytatott vadászat után. A birtok és az erdő ma is meghódítanak szokatlan szépségükkel. Erről többet az újonnan megnyitott Tikveš Bemutató és Oktató Központban tudhatnak meg. //



8

Kopácsi-rét Nemzeti Park (Park prirode Kopački rit)



4

5



A Dilj-hegyen található szőlőskertek között nem csak régi kastélyok találhatók, mint amilyen a Brlić családé, amelyben a horvát íróő Ivana Brlić Mažuranić legszebb meséit írta. A brodiak itt víkendházakat és családi házakat is építettek, így a város természetesen kiterjedt a dilji lejtőkre is. A közelben található a Striborova erdő is, egy ismert kirándulólhely, Ivana meséinek mesealakjaival, valamint a menedékház a Popovićeva erdőben.

Húsz kilométerre északra Slavonski Brodtól található a Ljeskove vode, nyolc forrás patakokkal és mesterséges tóval, a várostól keletre pedig a szávamenti Gajna legelő, mocsaras növény- és állatvilággal, amelyen ma is podoli



A Drávai mesék Noskoviciban és a Kopácsi-rét Természetvédelmi Park a határon átnyúló Mura-Dráva-Duna Bioszféra Rezervátum részei, amely rendkívüli biológiai sokszínűsége miatt az UNESCO védelmét élvezi.

1 Prašnik Rezervátum, Stara Gradiška / NINA ĐURĐEVIĆ | 2 Lonjai-rét / ZORAN JELAČA | 3 Szlovén fekete sertés, Gajna legelő, Oprisavci / SAŠA PJANIĆ
4 Podóliai szarvasmarha, Gajna legelő, Oprisavci / SAŠA PJANIĆ | 5 “Drávai mese”, látogatóközpont centar, Noskovci / TATJANA ARNOLD SABO | 6 Noskovci és a Dráva / IVAN DARKO GRLICA
7 Madármegfigyelés, Noskovci / IVAN DARKO GRLICA | 8 Vörös gém / IVAN DARKO GRLICA



3



6



7



8

lepkesarok, a halak, kételtűek és hüllők világa, a madárdalárda, a tündék és tündelányok drávai erdői – csak egy kis része annak, ami itt Önre vár. A központ és a hostel a 19. században épült Drašković grófi kastélyban kapott helyet, a fasor közepén, amely parképítészeti emlék, a “Dravi u zagrljaj” (“a Dráva ölelésébe”) tanösvény pedig a folyó partjához vezet, ahol egy pihenőhely, és madárles található.

Szlavónia keleti részén a Duna, Száva, Bosut és Spačva melletti mocsaras területek valaha átjárhatatlan őserdők voltak. A szlavóniai erdők a világon az impozáns méretű kocsányos tölgyekről ismertek, közülük külön kiemelkedik Spačve, a legnagyobb teljes őshonos szlovén kocsányos tölgyerdő, amelyben megtalálhatók e fafajta legszebb példányai. »



A gazdag spačvai erdőből szépségével kiemelkedik Virovi, amely az EU tagországai Natura 2000 ökológiai hálózatának része. Nem egészen két kilométeres hosszával és hatvan méteres szélességével átfogja az azonos nevű folyócskát, tipikus szlavón tájképet alkotva. Ez az egyedi oázis gazdag növényi és állatfajokkal, a talajvíznek köszönhetően pedig sosem szárad ki, és egyfajta bevezetőt jelent a spačvai békeoázisba. Itt felismerheti, hogy hangzik valójában a csend és teljes egészében összeolvadhat a természettel.

Bošnjaciban látogassa meg az Erdészeti Múzeumot, és ne hagyja ki az ökomobillal való autókázást Kunjenciben, a Horvát Erdészet Vinkovci közelében található, elkerített vadászterületén.

“Aki egyszer is járt a mi
erdőnkben, a gyönyörű, sudár,
tisztá és magas fákkal, sosem felejt
azt el”, ezekkel a szavakkal írta le
a szlavón erdőket a horvát író és
erdész, Josip Kozarac, és erről sok
természetkedvelő már meggyőződ-
hetett.



1. Erdészeti Múzeum, Bošnjaci | 2. Dámszarnyas, Kunjenci | ZVONIMIR TANOCKI
3. Nyílőbők, Omanovac kirándulóhely, Puntj | NINA ĐURĐEVIĆ | 4. Adrenalin-park Duboka | NINA ĐURĐEVIĆ | 5. Tauber sziklái, Vélka | SAŠA PJANIĆ | 6. Jankovac parkterelő, Papuk | SAŠA PJANIĆ | 7. Omanovac kirándulóhely, Puntj | NINA ĐURĐEVIĆ



A természetben | Tele kreAktivitással

A vinkovcii Vrabac Repülőkлубban mindössze egy nap alatt ultrakönnnyű repülő pilótává válhat, és felfedezheti Szlavóniát madártávlatból. A magasság szerelmesei nem hagyhatják ki az ultrakönnnyű gépekkel, motoros sárkányokkal, és Cessnával való repülést a Papuk felett. A Velika járás közelében található az első regisztrált felszállóhely Szlavóniában a siklóernyősök és sárkányozók részére, a kilátás a levegőből a sűrű erdőkre pedig különleges élmény.

Levegő és föld

A siklóernyősök Horvátország e részén feltárták kedvenc felszállóhelyeiket, amelyek között ott van Omanovac is, kirándulóhely Psunjon, Pakrac felett, amelyről az egyik legszebb kilátás nyílik Szlavóniára.



Nem lehet biztonsággal állítani, hogy a 159 kilogramm nehéz harcsa a legnagyobb hal, amelyet valaha kifogtak Szlavóniában, de egészen bizonyos az, hogy a szlavón vadászturizmusban a rekordot egy kapitális szarvas tartja 253,26 CIC ponttal, amelyet a baranyai erdőkhöz vadásztak le.



A hegymászók élvezhetik a hosszabb és nehezebb túraútvonalakat, mint például a vonzó Papuk-hegyi Velički visovi körútvonalat, a Skandala kilátót, valamint számos más túraútvonalat az Ilok környéki Fruška gora lankáin. E mellett, itt van Szlavónia első sportcélú hegymászó terepe, a Sokoline. A Rózsák és a bor útja Pleternicán, vagy a Požegától a Sokolovac kilátóig vezető Solymók útja semmiképpen sem nehéz túraútvonalak, így a kevesebb erőnléttel rendelkezők is elszánhatják magukat ezekre.

Horvátország e részében a horgászat hagyományosan a lazítás egyik legkedveltebb formája. Korlátlan lehetőséget nyújt a természetben való pihenésre – az egyéni időtöltéstől kezdve a tavak, folyók, vagy patakok mellett a szórakozásig az egész család számára a horgásztavaknál található kirándulóhelyekre, amelyeket megtalál Virovitica, Slavonski Brod, Pakrac, Lipik, Požega vagy Đakovo környékén. »



1 2

Szlavóniát a vadászok egyszerűen imádják. Sűrű erdeiben mindig is nemes vadra vadásztak a nemesek, hadvezérek és államfők, de Horvátország e része ma is a vadászturizmus kedvelt úti célja.

Nem kell szeretnie a vadászatot és horgászatot, hogy élvezze a gyönyörű természetet. A séta a tanösvényeken, a természeti jelenségek, régészeti lelőhelyek és várromok meglátogatása, fotosafari tapasztalt vezetőkkal, valamint az off-road, amit például a Papuk és

Psunj lejtőin és Baranyában élhet meg, feltárják Ön előtt Szlavónia legrejtettebb zugait.

A lovas iskolák, terápiás és kedvtelési lovaglás, túrák a legtapasztaltabb lovasok számára, a kínálatban szerepelnek Lipiktől és Đakovótól, Višnjica, Poljanci és Garčin, Požega, Pleternica, Bilje, Vinkovci településekig, de ha hiányzik Önből az elszántság, egyszerűen válassza a fiákerrel való kocsikázást. Nem éppen aktív időtöltés, de gyönyörű élmény. //

A Vukorvár-Szerém Megyében szálljon vízre velünk a Dunán, Bosuton, a Spačván és a Virovi folyón, Eszéken pedig látogassa meg Horvátország legnagyobb vizes malmát, a Dráva folyón található malomhajót. Pitomača mellett ne hagyja ki meglátogatni a Dráva folyó páratlan szépségű folyókanyarulatán található Križnice szigetet.

1 Szabadidős lovaglás, Garčin / FILIP BEUSAN | 2 Kemping, Garčin / IGOR ŠELER | 3 Poloj, Slavonski Brod / NINA ĐURĐEVIĆ | 4 A Dráva dunai torkolata / DENIS DESPOT
5 Hajózás, Duna / SINIŠA UŠTULICA | 6 Vízimalom, Osijek (Eszék) / NINA ĐURĐEVIĆ | 7 Zlatna Greda, Kopácsi-rét / NINA ĐURĐEVIĆ | 8 Draž strand, Osijek (Eszék) / NINA ĐURĐEVIĆ



4



3

Víz és tűz

Az életnek a folyó mentén megvannak a különleges szépségei, visszatükröződik a szlavónok lezser életstílusában és jellemében.

A víz megnyugtat és gyógyít, utazik a téren és időn át, városokat és civilizációkat kapcsol össze. A folyó partjai sétára csábítanak. Szeretik a költők és festők, a természet szerelmesei, de a kedvtelésből futók, kerékpározók és lovaglók is.

Fedezze fel a szlavón erdőket és helyeket egy másik perspektívából – ne hagyja ki a kenuzást, kajakozást, vagy hajókázást a Dunán, Dráván, Száván, vagy kisebb szlavóniai folyókon, mint a Bosut és



5



6

a Spačva. Partjaik kiváló választás a napozáshoz a nyári hónapokban, a kellemes víz hőmérséklet pedig valódi felfrissülést nyújt. Ha ön Robinzon alkat, választhat egy rejtett helyet valamelyik természetes strandon, amennyiben pedig szereti a barátkozást és szórakozást, választhatja a városi strandot is pl. a Poloj Sport és Szabadidős Központban Slavonski Brodban, a Copacabana Rekreációs Központban Eszéken, a Polojban Županjában, vagy az ismert Vukovári szigeten.

Akár az emberek, a madarak is szeretik a folyó melletti életet, így Szlavónia a madarak kedvelt élőhelye. Ha meg szeretné ismerni e gazdag élővilágot, talán a legjobb, ha egy madárlestől indul. Madárlesen a Noskoviciban található “Drávai történet” Látogatóközpontban, valamint a Borovoban található madárlesen kívül, az egyik leglátványosabb >>



7



8



9



1

madárles az “Írány Szerémség” turista útvonalon található, a mező szívében, Nijemciben. A madárme-gfigyelők azt mondják, hogy itt, a békés Bosut mellett, egy óra alatt többféle madarat láthat, mint más helyeken néhány nap alatt.

Egy teljesen más élményért látogasson el az azonos nevű pusztá-ban elhelyezkedő Zlatna Greda Öko-centrumban található adrenalinpark-ba és a Papuk Természetvédelmi Park részét képező, Velikában található

Duboka adrenalinparkba. Éljen meg egy igazi kalandot az erdő szívében, kajakozzon a Kopácsi-rét Termé-szetvédelmi Parkban, és autó helyett fedezze fel Baranyát kerékpáron.

A leglelkesebb adrenalin függők alig várják a Pannonian Challenge-t, az extrém sportok és zene legna-gyobb rendezvényét Délkelet-Euró-pában, amelyre tavasz végén kerül sor, és öt napig tart, az észéki Copa-cabana strandon, amelyet szeretetből Kopikának hívnak.

//



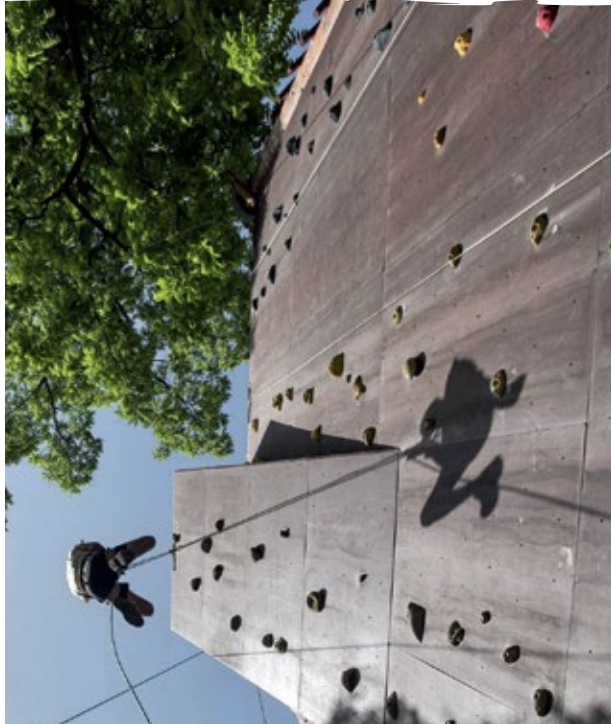
2

Beliščében, a “Sport európai városában 2017-ben” és a “Sport európai régiójában 2018-ban”, született **Matija Ljubek, kétszeres olimpiai győztes kajakban, aki a Dráván kezdett el evezni, a Bistrinci homokos strand pedig a “bistriginről” ismert, ami a “picigin” helyi változata.**

Duna, Dráva, Száva és kerékpár

1 Pannonian Challenge, Osijek (Eszék) / SAMIR KURTAGIĆ | 2 Poloj, Slavonski Brod / NINA ĐURĐEVIĆ | 3 Adrenalin-park, Zlatna Greda puszta / NINA ĐURĐEVIĆ

4 Hód kerékpárút a Verőcei-balastavaknál / MARTIN ČOTAR



5

5 Zlatna greda, kenuzás / NINA ĐURĐEVIĆ | 6 Zlatni Lug / NINA ĐURĐEVIĆ
7 Kerékpárosok, Požega / SINIŠA UŠTULICA

Szlavónián halad át az EuroVelo 13 – Vasfüggöny útvonal, melyet Horvátországban Drávai útvonalként ismernek. Szlavónián 138 kilométer hosszon áthalad az EuroVelo 6 – Dunai kerékpáros útvonal is, amely a Kopácsi-rét, Eszék, Aljmaš, az erduti borvidék legfestőibb részein halad át, majd folyásirányban lefelé a Dunán, Vukováron, Vučedolon, Ilokon át. Részben átfedésben van két szlavóniai kerékpáros útvonallal – a Szerémség kerékpáros körtú-ra útvonallal, valamint a Pannon békeútvonallal. Az EuroVelo 13 és EuroVelo 6 kapcsolódik az Európai Amazónia kerékpáros turista útvo-nalhoz, amely öt ország természeti értékeit köti össze.

A szávai kerékpáros útvonal az EuroVelo 6-hoz csatlakozik, Slavonski Brod és Nova Gradiška területén pedig több mint húsz kerékpáros útvonal van, együt-tes nevük Slavonia Bike. Eszék Horvátország legtöbb kerékpá-rúttal rendelkező városa, ahol a 47 kilométernyi kerékpárút a környező települések felé vezet, és az országos és európai folyosókra csatlakozik.

Szlavónia kiváló választás, tekintet nélkül arra, hogy hobbi-ból, vagy profi szinten kerékpáro-zik. Mindenütt tekerhet, a helyi kerékpárutak városias környezeten, érintetlen természetben, Szlavó-nia hegyvidéki részein haladnak keresztül, ha pedig szereti ötvöz-ni az rekreációt és hedonizmust, élvezni fogja az útvonalakat, amelyeken borkóstoló helyek és éttermek találhatóak. A síkvidéki területektől a hegyvidékiekig, a nehéz terepektől a könnyű utakig, Horvátország e részén mindenki talál valamit a maga számára.

Ha úgy dönt, hogy két keréken utazik Szlavóniába, de nem biztos abban, készen áll-e egy ekkora útra, jó tudni, hogy minden vonat, amely Eszékről Zágrábba tart, kerékpárokat is szállít.

A kerékpár a turisták szá-mára szép módja az időtöltésnek és aktív turizmusnak, a szlavóniaiak számára pedig a kedvelt közlekedési eszköz. Minden generáció szereti, eljárnak vele piacra, boltba, munká-ba, a szomszédhoz... a kerékpár itt mindig is divatban volt.

//

6



7



Az élet szlavón módra



1

A pihenés új dimenziója

A Bizovačke toplice (Bizovaci Termálfürdő) sós és ásványokban gazdag vizével, amely 96 Celsius fokos hőmérsékletével melegebb bármely más termálvíznél, ismert szlavón gyógyfürdő. Amíg Bizovacban pihen, fedezze fel, mi a kandžijanje, banga, čočak vagy šinter, a Régi Sportok Olimpiáján Brođanciban.

1 Snaša / CULSPERIENCE BY MIRKO CZUKOR
2, 6 Karanac (Karancs) / NINA ĐURĐEVIĆ | 3 Snaša / SINIŠA UŠTULICA | 4 Stara Kapela / SAŠA PJANIĆ | 5 Suza (Csúza) - Asztalos kerámia / NINA ĐURĐEVIĆ

Nyugodt élet a természetben, tiszta levegő, egészséges étel, aktív pihenés, szokások, amelyeket könnyű megszokni, barátkozás a háziakkal... - hatékony antistressz terápiának hangzik. Ilyen az élet a szlavón faluban, a termékeny síkságon pedig annyi van belőlük, amennyit a szíve megkíván.

Ha Ön sportoló, vagy időtöltés céljából sportol, élvezni fogja a különböző tevékenységeket, mint a séta, futás, kerékpározás, lovaglás... Ha Ön ínyenc, a falusi pihenés igazi élmény lesz az Ön számára. Egészségesen étkezik, friss, szezonális ételt, lelkiismeret furdalás nélkül és jó étvággal, mert a friss levegőn való tartózkodás mindig hatásos. Ha Ön borkedvelő, itt felfedezi királyságát, borászokkal találkozhat, tapasztalatot cserél,

megtud mindent az őshonos fajtákról, igazi kis degusztációs oktatást kap, eredeti környezetben.



2

Ha be szeretne kapcsolódni a hagyományos életmódba, ez is lehetséges. Tökéletesítheti tudását a befőzésben, édesség- és legfinomabb sütemények készítésében, mint a hájas kalács, feldíszítheti lopótökjét, elkészítheti első aranyhímzését, dalra fakadhat a tamburásokkal..., és talán felszínre törnek olyan tehetségei, amelyekről nem is volt tudomása. Mindenesetre, jól kipiheni magát, barátokat szerez, teljesen új élményt él át, és ami a legfontosabb, feltöltődik az élet új kihívásaihoz.

Autentikus, eredeti, vendégszerető...

Mindent, ami Pustara Višnjica területén terem, meg lehet kóstolni a birtokon található étteremben. Ez a Slatinától nem messze található birtok az EDEN – Kiváló európai desztináció díjat. A szelíd síkság a Papuk lejtői és a Dráva-folyó között minden, ami a lazításhoz és aktív pihenéshez kell. Itt ápolhat lovat, lovagolhat, segíthet az istállóban, etethet szarvasokat, kerékpározhat, gyalogolhat a tematikus ösvényeken, kocsikázhat, kertészkedhet, részt vehet gasztronómiai, vagy festészeti műhelymunkában...

Félúton Nova Gradiška és Slavonski Brod között a Stara Kapela öko-etno falu igazi felfedezés a falusi turizmus kedvelői számára. A hagyományos szlavóniai építészett, a régi ládák, bútorok, szövetek, a népviseletek visszarepítik Önt a »



4

Szlavónia nyugati részéről kelet felé, élvezni fogja a vidéki terület tágasságát és szépségét, a tanösvényeket, öko-etno falvakat, turisztikai falusi gazdaságokat, falusi hoteleket, rancsokat, családi borászatokat, hegyi turistaházakat, vadásházakat..., számtalan módját annak, hogy élvezze az itt tartózkodást!

A garčini kemping, a modern és ökológiailag berendezett és állatbarát kempingek Požegában és Velikában, baranyai kempingek Kopačevóban (Kopács) és Suzán (Csúza), remek választás a csend és nyugalom kedvelőinek, akik új tapasztalatokat és a pihenés új dimenzióját keresik. Itt ismét megtalálja önmagát és élvezheti a lazítást az érintetlen természetben.

//



5



6



3



1

múltba, az ellenállhatatlan természet pedig, a 13 kilométernyi túra- és kerékpáros útvonalakkal, rendezett pihenőhelyekkel és régi őrhelyek – kilátók replikáival felfedezésre csábítják Önt.

Talán már észrevette, hogy Szlavóniában nincs éles határ a városias és falusias, vidékies között, minden valahogy összefonódik és eggyé olvad, úgyhogy az életmód, vagy a környezet miatt valamely szlavóniai városban esetleg úgy tűnhet, mintha falun lenne. Az egyik

ilyen város Županja is a Száva-folyó partján, egyedi falusi építészettel, amely egyben kiváló kiindulópont a szlavón vidéki terület nyújtotta legjobb dolgok élvezetéhez. Ha a város központjából elindul az Aranyszál úton (Cesta zlatne niti) élvezheti a környező települések - Štitar, Babina Greda, Kruševica, Cerna, Šiškovac, Gradište, Bošnjaci, Drenovac és Vrbanja – szépségét. Felfedezhet elfeledett szokásokat, a hagyományos öko-gasztronómiai ajánlatot, kiváló kézműves termékeket, régi mesterségeket, de ami még fontosabb, vendégszerető vendéglátókkal barátkozhat azok gazdaságaiban.

A Karanac etno falu nem csak az ízletes ízekkel és jó borokkal vonzza a látogatókat, hanem a hagyományos életmóddal is. Itt kocsikázhat lovas kocsin, autentikus szobákban aludhat, kilátással a tyúkólra, sétálhat az Elfeledett idők utcáján és élvezheti az igazi baranyai falu csendjét és békéjét. //

Otok város Szlavónia keleti részén az egyetlen, Délkelet-Európában megőrzött lóvontatású malomról – suvara – ismert. Ma világszerte ritkaságszámba megy, és a legmagasabb kategóriájú műemlékek közé tartozik, valaha pedig e lóvontatású malom a szlavóniai élet kikerülhetetlen része volt.

Az élet elválaszthatatlan része

Mindössze két évvel az után, hogy a szicíliai Siracusában 1953-ban a Szűzanya domborműves szobra négy napig sírt, Pleternicában megtartották az első kilencedet a Könnyező Szűzanya tiszteletére, az utolsó estén pedig meggyújtott

gyertyákkal körmenet indult... Az óta a békével és áldással kitöltött misés estek minden évben összegyűjtik a hívőket az egész régióból, ötven évvel az első körmenet után pedig Pleternicát a Könnyező Szűzanya kegyhelyévé nyilvánították.

Aljmaš még 1704 óta ismert Mária-kegyhely, ahová minden évben Nagyboldogasszony idején több mint százezer zarándok látogat. A Menedéket Nyújtó Szűzanya modern, hatyú alakú temploma a Duna partján a régi templom helyén épült, amelyet a Honvédő háborúban porig romboltak.

1 Štagulj, Oprisavci / Saša Pjanić | 2 Ference kolostor, Cernik / Alen Vrlazić | 3 Szent Péter és Pál templom, Topolje / Sergio Gobbo
4 Aljmaš (Almás) / Filip Beusan | 5 Könnyező Szűzanya, Pleternica / Filip Beusan | 6 Szent Miklós templom, Pleternica / Filip Beusan
7 Szent Boldogasszony templom, Voćin / Bojan Haron Markićević | 8 Szent Boldogasszony templom, Voćin / Saša Pjanić



4



5



6



7

hit és istenfélelem jeleiben. Szlavónia keleti részének hosszú történelme során a templomok eredeti formájukban maradtak fenn, legtöbbjük a középkorból származik. A Brodska posavina (Bródi Szávamente) falvaiban - Slavonski Kobaš, Bebrina, Dubočac és Nova Kapela – megtaláljuk a barokk és rokokó reprezentatív példáit, de ugyanezen stílusban épült a cerniki monumentális Szent Péter templom is.

A szlavóniaiak istenfélése és hite nem csak a gazdag szakrális örökségben fejeződik ki, hanem életmódjukban és szokásaikban is, de Horvátország e részében különösen szép a húsvéti, vagy karácsonyi ünnepek idején. Ekkor élvezheti a gazdag néphagyományt és még gazdagabb étkezéseket, hiszen a hit, különösen Szlavónia vidéki részein, a mindennapok elválaszthatatlan része. //

Lovčić faluban, Slavonski Brodtól nem messze található a Szent Márton templom 1167-ből, a Szent Bartol templom Novi Mikanovciban Szlavónia keleti részén ma is ferde tornyáról a legismertebb, a Szent Péter és Pál templom Topoljében arról, hogy nincs tornya, a voćini Szent Boldogasszony templom pedig a gyermekes családok zarándoklatáról augusztusban.



8

A Jóreménység Anyja kegyhely Šumanovciban, Šumanovaci Rejtőzködő Szűzanyaként is ismert. A hívők arról tanúskodnak, hogy ehelyütt több mint 650 éve csodák történnek, amelyek közül néhányan legendává váltak, mint pl. a vak leány csodás gyógyulása, miután megmosdott a kegyhely melletti kút vizében.

Ami Franciaországnak Lourdes, az Szlavóniának Ilača. Amióta 1865-ben a mai kápolna helyén váratlanul egy forrás tört fel, és ugyanazon az estén megjelent a Szűzanya, Szlavóniából és Horvátországból zarándokok ezrei érkeznek e csodás kegyhelyre.

A termékeny mezők és mezei utak mellett, a folyók mellett, a kereszteződésekben, a településeken, távoli temetőken és évszázados erdőkben – Szlavónia bővelkedik a



2



3

A Horvát Idegenforgalmi
Közösség külképviseletének listája

Croatian National Tourist Board
(Hrvatska turistička zajednica)
Iblerov trg 10/IV, 10000 Zagreb, Croatia
telefon: +385 (0)1 4699 333
fax: +385 (0)1 4557 827
e-mail: info@htz.hr
web: www.hrvatska.hr
www.facebook.com/croatia.hr
www.youtube.com/croatia
issuu.com/croatia.hr

Kroatische Zentrale für Tourismus / Österreich
e-mail: office@kroatien.at
web: at.croatia.hr

Kroatische Zentrale für Tourismus / Deutschland
Frankfurt/M
e-mail: info@visitkroatien.de
web: de.croatia.hr

Kroatische Zentrale für Tourismus / Deutschland
München
e-mail: office@visitkroatien.de
web: de.croatia.hr

Ente Nazionale Croato per il Turismo / Italia
e-mail: info@enteturismocroato.it
web: it.croatia.hr

Chorvatské turistické sdružení / Česká republika
e-mail: info@htz.cz
web: cz.croatia.hr

Chorvátske turistické združenie / Slovenská republika
e-mail: info@htz.sk
web: sk.croatia.hr

Horvát Idegenforgalmi Közösség / Magyarország
e-mail: info@htz.hu
web: hu.croatia.hr

Office National Croate de Tourisme / France
e-mail: info@croatie-tourisme.fr
web: fr.croatia.hr

Croatian National Tourist Office / United Kingdom
e-mail: info@croatia-london.co.uk
web: gb.croatia.hr

Croatian National Tourist Office / USA
e-mail: info.US@croatia.hr
web: us.croatia.hr

Croatian National Tourist Office / USA
Los Angeles
e-mail: la.office@visit-croatia.org
web: us.croatia.hr

Chorwacka Wspólnota Turystyczna / Polska
e-mail: info@visitcroatia.pl
web: pl.croatia.hr

Kroatiska Turistbyrån / Sverige
e-mail: info.se@croatia.hr
web: se.croatia.hr

Kroatisch Nationaal Bureau Voor Toerisme / Nederland
e-mail: nl@infocroatia.net
web: nl.croatia.hr

Kroatische Nationale Dienst voor Toerisme
– **Office National Croate du Tourisme** / België – Belgique
e-mail: info@visitcroatia.be
web: be.croatia.hr

Хорватское туристическое сообщество / Russia
e-mail: htzmoskva@mail.ru
web: ru.croatia.hr

Hrvaška turistična skupnost / Slovenija
e-mail: info@hts-slovenija.si
web: si.croatia.hr

크로아티아 관광청 서울사무소 / South Korea
e-mail: info@visitcroatia.kr
web: www.croatia.hr

克罗地亚国家旅游局上海代表处 / China
e-mail: info@cntbsh.cn
web: www.croatia.hr

A Horvát Idegenforgalmi Közösség
Szlavónia megyei klasztereinek listája

Bród-Szávamente megye Idegenforgalmi Közössége
(Turistička zajednica Brodsko-posavske županije)
Trg Pobjede 26a, 35000 Slavonski Brod
telefon: +385 (0)35 408 393
e-mail: info@tzbpz.hr
web: www.tzbpz.hr

Verőce-Drávamente megye Idegenforgalmi Közössége
(Turistička zajednica Virovitičko-podravske županije)
Trg Ljudevita Patačića 1, 33000 Virovitica
telefon: +385 (0)33 726 069
e-mail: visit@slavonija-podravina.hr
web: www.slavonija-podravina.hr

Pozsega-Szlavónia megye Idegenforgalmi Közössége
(Turistička zajednica Požeško-slavonske županije)
Republike Hrvatske 1 B, 34000 Požega
telefon: +385 (0)34 290 262
e-mail: kontakt@visitslavonia.hr
web: www.visitslavonia.hr

Vukovár-Szerémség megye Idegenforgalmi Közössége
(Turistička zajednica Vukovarsko-srijemske županije)
Glagoljaška 27/3, 32100 Vinkovci
telefon: +385 (0)32 338 425
e-mail: visit@srijem-slavonija.eu
web: www.srijem-slavonija.eu

Eszék-Baranya megye Idegenforgalmi Közössége
(Turistička Zajednica Osječko-baranjske županije)
Županijska 4, 31000 Osijek
telefon: +385 (0)31 214 852
e-mail: info@tzosbarzup.hr
web: www.visitslavoniabaranja.com

Impresszum

Kiadó: Horvát Idegenforgalmi Közösség

Ötletterv és dizájn: Vedrana Knez, Oprara

Szőveg: Alma Radoš

Lektorálta és korrektúra: Stentor, Zagreb

Fényképek:
Advert&Efekt Media / Alan Čaplar / Aleksandar Gospić / Alen Vrlazić / Ante Vučemilović
Bojan Haron Markičević / Boris Štajduhar / Božidar Prezelj / Culsperience By Mirko Czukor
Dario Njavro / Denis Despot / Dražen Bota / Efekt Media / Exe Produkcija / Filip Beusan
Goran Conjar / Goran Saletto / Goran Šafarek / Igor Šeler / Ivan Darko Grlica / Ivan Ripić
Ivo Pervan / Julien Duval / Krume Ivanovski / Lucija Župančić / Lux Produkcija by Marko Banić
Maja Danica Pečanić / Mario Hlača / Mario Romulić & Dražen Stojčić / Marko Vrdoljak
Martin Čotar / Matija Ščulac / Matija Turkalj / Mirjana Pjevac / Miroslav Šlafhauzer
Mladen Božičković / Nenad Milić / Nina Đurdević / Samir Kurtagić / Saša Pjanić
Sergio Gobbo / Siniša Uštulica / Tatjana Arnold Sabo / Zoran Jelača / Zvonimir Tanocki
Bród-Szávamente megye Idegenforgalmi Közössége / Verőce-Drávamente megye
Idegenforgalmi Közössége / Pozsega-Szlavónia megye Idegenforgalmi Közössége
Vukovár-Szerémség megye Idegenforgalmi Közössége / Eszék-Baranya megye
Idegenforgalmi Közössége / Vinkovce Város Idegenforgalmi Közössége

Térkép: Robert Bregant

Kivitelezés: Vedrana Knez, Oprara

Nyomda: Kerschhoffset, Zagreb

Év: 2023.

A kiadó nem garantálja az itt szereplő információk abszolút pontosságát és nem vállal felelősséget az esetleges pontatlanságokat vagy jövőbeli változásokat illetően.



FÉNYKÉP | MARIO ROMULIĆ & DRAŽEN STOJČIĆ



Gratis

HORVÁTORSZÁG
Tele élettel